

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "DRAUGAS"

Eina Ketvirtadienis
IŠ CHICAGO, ILL.

KAINA METAMS:

Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitose šalyse \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMŲ

Su visokiais reikalais reikia kreiptis
šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drexler 6114

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

LITHUANIAN WEEKLY "DRAUGAS"

[THE FRIEND]

Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:

In United States \$2.00
Foreign Countries \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders
must be addressed to:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drexler 6114

Metai-Vol.-VII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 16 DIENA GRUOD. (DECEMBER), 1915.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

No. 51

SOCIJALISTŲ VARGAI.

Socijalistai, taip daug šukavę ir kalbėję apie savus pasišventimus, apie principų išlaikymus, apie visų šalių socijalistų programos vienodumą, apie savitarpinį solidariskumą ir daugelį panašių dalykų, — staiga su visa tuo ir dideliu priedu atsiderė didžiausiam keblume. Dalykas tame, kad jų tariamoji tarptautiška vienybė išnyko su pirmais karės šūviais ir kas tauta, kas šalis, juo tolyn, juo labyn virsta į atskiras grupas, viena kita kritikuojančios. Kas arčiausia, kad ir atskiros socijalistų grupos savo tarpe parodo didelį skaldymosi norą, parodo nesantį.

Iš anuomet didelių antimilitaristų, šandie daugelis jų virto karštais karės ir ginklavimosi šalininkais. Ir tai ne bile koki socijalistai, bet vadai, kurių per ilgus metus buvo mokinama klausyti, pasiduoti jų vadovavimui. Belgų Vandervelde, prancūzų Jaures, amerikiečių Russell ir daugelis kitų agituoja už karę ar tai už ginklavimosi. Anuomet Vandervelde priėmimą ministerijų portfelio socijalistai mėgino teisinti. Girdi, Belgija tapo užpulta, jai reikėjo ginties, tad socijalisto Vandervelde tapimas ministru ir agitavimas už karę suprantamas ir išteisinamas. Bet bėdėsinant Vandervelde, tuo pačiu turėjo išduoti papeikimą Vokietijos socijalistams, kurie nesipriešino tai užpuolimo taktikai. Nors Vandervelde ir Belgijos socijalistų teisinamas buvo sykiu ir Vokietijos socijalistų apkaltinimu, bet visgi viešo papeikimo kai kurių šalių socijalistų neįdrišta jiems duoti, dagi stengiasi juos pateisinti, kad, gird, dabartinė aplinkybė Vokietijos socijalistų tiesiog negalėta kitaip pasielgti. Viešą vokiečių socijalistams apkaltinimą padarė prancūzų socijalistai su Jaures'u priešakyje, prisidėjo anglai socijalistai, o iš dalies Italijos ir Rusijos socijalistai. Karei besitęsiant, dar didesni nesusi-
pratimai socijalistų tarpin įsivėlė. Rusijos socijalistai kare netik kad nesipriešina, bet dagi stoja už Rusijos karės tęsimą, neduoda šalyje karės metu streikams iškilti etc. Italijos socijalistai persidalijo: vieni agituoja už karę, kiti, mažuma, prieš karę po senovei statosi. Vieni kitiems prakeikimus duoda, vieni kitus smerkia. Toji mažuma visose šalyse yra.

Ji tai, sakosi, socijalizmo principus išlaikanti, nuo socijalizmo dogmatų neat-sitraukianti. Iš tos mažumos, po karės, turbūt, ir bus stengiasi sudaryti tarptautinį socijalistų judėjimą. Bet taip pasiel-giant, reikėtų darbą išnau-
jo pradėti ir tai ant syki jau sugriuvusių "brolišku-
mo" pamatų.

Amerikoj per paskuti-nius metus koks buvo tarp socijalistų pasiskaldymas, tai vis dėl Europoj soci-jalistų suirimo, jų pasi-skirtymo. Bet pastaruoju laiku skaldymosi i socija-listų tarpą inėšė grynai "amerikoniškas" klausimas. O juo yra ne kas ki-tas, kaip Suvienytų Val-stijų ginklavimasis, prie karės prisirengimas. Antai vienas Amerikos socijalis-tų vadų, savo prakalboje Philadelphiaj išsireiškė už Suv. Valstijų ginklavi-mosi — "preparedness". Toks socijalistų vado gink-lavimosi šalininku pasista-tymas, abelnai socijalis-tams yra nemalonus ir pa-vojingas. Staiga ir čia Amerikoj jie pajuto, kad tas juos suskaldys. Grie-btasi paprastos jiems to-kiuose atvejuose taktikos: Russell apkaltinta socija-lizmo principų "pardavi-me", griebtasi už jo judi-nimo. Bet aiškiai matoma, kad ir pas Amerikos soci-jalistus, nors jų čia tik saujėlė, įvyks skilimas.

Socijalistų galę sudarė jų principų vienodumas vi-sose šalyse. Skirtumas tik toks, kad tų principų vyk-nimas buvo vienu tokiu, kitur kitokiu būdu, atsi-žvelgiant į aplinkybes. Nuo tautos judėjimo, tautos idealų vykinimo stovėdavo atstu, o prisidėdavo tik lyg tiek, lyg kiek tas prisidėjimas tarnaudavo socia-lizmo principams. Visur jie ant vietos stengdavosi sutraukti darbininkus po socijalistiška vėliava, o paskui sekė obalsis "visų šalių darbininkai vienyki-tės". Bet štai prasidėjo ka-rė, toji tarptautinė vieny-bė suiro. Vienos šalies soci-jalistai, nekalbant apie ap-lamai darbininkus, eina ko-voti, užmušinėti kitos ša-lies socijalistą. Ir daugu-moj atvejų ne kieno spy-riami, bet savo liuso noro vedami. Skelbiamoji vieny-bė, broliškumas antsyk iš-nyko. Ar tik tam laikui ar ant visados, suna pa-sakyti. Socijalistų skelbia-moji pasaulio darbininkų vienybė žlugo, gavo mirti-ną smūgį. Senais pamatais išnaudo vienybės bus sun-
duoti, syki tie soci-

jalizmo pamatai pasirodė begalo netvirtais. Reiks ki-tų ieškoti, ar ant tų pačių skursti. Bus taip ir taip, vieni skurs ant senų, kiti ieškos naujų. Riesis, kon-kuruos ir dar didesnį ne-santaiką tarptautiniame darbininkų gyvenime sės, kaip atskirose tautose nuo seno socijalistus darbinin-kus ant nesocijalistų darbi-ninkų piudo (reikia tik ap-sidairyti aplinkui, ir pa-matysime kaip pas mus darbininkas — socijalistas vadų yra piudomas, siun-domas ant darbininko — kataliko).

Kaip ten toliau bus ar nebus, bet tarptautiškas darbininkams vadovavimas išsprus iš socijalistų ran-kų ir pereis į kitų. Kokias tarptautiška vienybė for-mas priims — sunku ispė-ti. Bet kad toji linkmė jau bandoma veikti, apie tai galime sužinoti iš "A-merikan Federationist" už lapkričio mėnesio. Ten tal-pinama visa eilė Amerikos Darbo Federacijos kores-pondencijų su visų šalių didžiulėmis darbininkų or-ganizacijomis. Labai gali-mas dalykas, kad po karės išsisteigs visų tautų darbi-ninkų organizacija, unijų susivienijimas, tarptauti-nius darbininkų reika-lams aprūpinti. Bus bandoma surasti kitokis pasaulio darbininkams vienybės pamatas, negu koki ligišiol socijalistai pišo. Jų pamatas pasiro-dė netikęs. Nors jis be to turėjo priešininkų, bet pa-sirodė, kad ir savuose pa-sekėjuose jis negali vieny-bės įvesti.

Tarp kitų kurių, ga-lima paminėti, kad ir pas lietuvius socijalistus jau dabar nesusipratimų pasi-taiko. Taip "Dilgelės" smarkiai užsipuola ant Be-belio ir vokiečių socijalis-tų, kuriems dagi "kvai-lių" vardą suteikia. Kiti bando užsistoti, teisinga. Abelnai pasirodo, kad vi-sur pas socijalistus kas sy-kis didesni. nesusiprati-mai, ginčai kyla. Ar tas reiškia jų visišką suirimą ar ką kitą, netolimoji at-eitis parodys.

NORWOODO IR APIE-LINKĖS LIETUVIŲ DOMAI.

Ši nedėdienį, t. y. 19 d. gruodžio, Norwoodo lie-tuviai iškilmingai įžengs į sa-vo bažnyčią, kuri užbaigta jau statyti. Apie linkės lie-tuviai šiūnmi užkviečiami dalyvauti. Iškilmės prasi-dės 10 val. ryto.

Tautiškoji Marijos Magdalenos Draugija, Cambridge, Mass. (iš "Metrašcio" 1916 m.).

TALKININKAMS BALKANUOSE KARŠTA.

SERBIJOS NEBĖRA...

Vokiečių karės mašina su-triukšino Serbiją. Jos nebė-ra. Likučiai serbų kariuome-nės pasislėpė Juodkalnijoje, išsisklaidė po Albaniją, subė-gi į Graikiją ar prie talkini-nkų kariuomenės prisijungė. Serbijos nebėra. Ji visa ar-tai austrų-vokiečių ar tai bul-garų kariuomenės užimta. Ne-kitokis likimas laukia ir Juod-kalnijos, to lilipto-didvyrio.

TALKININKAI IŠ SERBIJOS PASITRAUKĖ Į GRAIKIJĄ.

Vokiečiai, austrai ir bul-garai, apsidirbę su serbais, ki-bi o anglus su pranežais. Tiems niekas kitas neliko da-ryti, kaip tik atgal trauktis. Nes jų kariuomenė buvo kur kas mažesnė, negu bulgarų su vokiečiais. Jie tad ir pradėjo atgal trauktis. Bet tuo tarpu, bulgarai ir vokiečiai juos už-puolė, pradėjo pozicijas štur-muoti. Gynėsi, kaip galėda-mi, bet nieko padaryti negalė-jo. Nors daug bulgarų su vo-kiečiais paguldė, bet ir patys nemažiau kariuomenės prara-dė. Palikdami kanuofes trau-kėsi kuogreičiausia Graikijon.

GRAIKIJOS POZICIJA VIS DAR NEAIŠKI.

Talkininkų spirama, Grai-kija nusileidžianti ir talkini-nkų veikimo netrukdomi. Be-kuomet talkininkų kariuomenė iš Serbijos ir Bulgarijos susi-metė Graikijon, kaip ji to-čiaus elgsis? Ką ji darys, jei bulgarų, vokiečių ir austrų ka-riuomenė bevydama prane-žs su anglais įsiverž Grai-kijon?

Išsyk buvo tikėtasi, kad ji pastos kelią bulgarams, kas būtų lygu karės apskelbimu. Bet dabar manoma, kad jos kariuomenė pasitrauks ir leis ant savo žemės kariąuti. Talkininkai tuo tarpu sodi-na daugiau kariuomenės Salo-nikose ir tą miestą drūtina, kad būtų galima kur nors at-sispirti, jei jiems prisieitų ir toliau trauktis.

VOKEČIAI RUSIJŲ TAISO NAUJAS POZICIJAS.

Sulaukūs vokiečių Rusijon

veržimasi tolyn, dabar ant vie-tos apsisotą. Pavasaryj ru-sai mananti ant vokiečių pul-ti, ir mėgins juos nustumti at-gal. Kad vokiečiai to prisibi-jo ir nemano prieš rusus da-bartinėse pozicijose atsilaiky-ti, parodo tas, kad toli užpa-kalį daro apkasus, vėly tvo-ras taisosi, atimtas tvirtoves drūtina. Taip jie drūtina vi-są panemumą, Bugo upės krantus ir kitas vietas. Prie to darbo, sakoma, vokiečiai pristatė 100,000 darbininkų. Šiaip jau karės veikimai nežymūs. Tas pat ir kituose frontuose.

KALBOS APIE TAIKĄ APSISTOJO.

Juo toliau, juo mažiau apie taiką kalbama. Vokiečiai, per savo kancelerį Bethmann Hol-weg, pasisakė laukia kol tal-kininkai taiką pasiūlys, gi tal-kininkai laukia nesulaukia, kol vokiečiai taikos nepaprašys. Taip viskas niekais ir nu-eina. Mat, nei viena pusė ne-siorinti prisipažinti, kad ji e-santi pergalėta. Nors karės tęsimas visiems nemalonus, kartus.

Pranešama, kad Vokietijoj kyla riaušės, demonstracijos, nes gyventojai reikalauja tai-kos. Bet tai tik paskalos.

Iš Amerikos Fordas, auto-mobilių fabrikantas, ir daugelis kitų keliauja Europon taikos vykintų, turbūt nelaiku. Būt dabar taika įvykus, būt galėję skelbtis, kad jie tai pa-darė, bet dabar nieko neišeis.

TURKAI GENA ANGLUS IŠ MESOPOTAMIJOS.

Uždavę anglams smugį prie Bagdado, turkai manė juos visai iš ten išvyti. Jie nuolat skelbia, kad anglai vis sumu-šami ir sumušami. Bet iš antros pusės, anglai praneša, būk jie buvo priversti pasi-traukti kiek atgal, nes pertoli i prieš žemę buvo įžengę, o čia užpakalį nepaliko užteki-nai kariuomenės, taigi pasilik-ti buvo nesangu. Turkų viso-kie pranešimai apie angų smu-šimus esą humbugas, nes turkai nei nedrįstanti angų kariuomenės užpulti.

Amerikos Žinios

10,000 ŽMONIŲ BE PASTO-GĖS, DIDELIS GAISRAS HOPEWELL'E.

Hopewell, Va. miestas, pri-skaitantis 25,000 gyventojų, visi sunaikintas ugnies. Gai-sras kilo dėl nežinomų prie-žastų vienoje dirbtuvių ir taip greit išsiplėtė po visą miestą, kad niekas nespėjo nei pagalvoti apie ugnies su-laikymą.

400 biznio įstaigų gaisro vi-sai sunaikinta, taip pat du bankai ir visi Hopewell vieš-bučiai pavirto pelenais.

10,000 žmonių likosi be pa-stogės, daugumą jų specia-liais traukiniais nugabenta į Petersburgą ir Richmondą.

Gaisrai ištikus visokie plė-šikai ir vagiliai pradėjo plė-šti žmonių turta. Vieną to-kių vagilių, nigerį, nulinčiuo-ta. Tai amerikiečių savotiš-
kas teismas, užsilikęs ir senų-jų laikų.

Nuostolių Hopewell'e pri-skaitoma milijonais. Žmonių turto žuvo \$3,000,000.00 ver-tės. Be to milžiniškus nuo-mačius.

Ar Fordo misij. atneš ko-kius nors rezultatus, sunku šiandien pasakyti. Galima tik tiek rumanyti, kad ji visgi nieko biogo nepadarys, o gero žiek tiek gali atnešti.

Vėliausios ži. praneša, kad Fordo misij. dariai sten-gsis Haagon sukviesti visų neutrų šalių atstovus ir ten pasitarti apie taikos vykini-mą.

Nuo "Oscar E." laivo, ku-riuomi Fordas ir jo svečiai iš-keliavo Europą, prisiūsta Vilsonui beveliu telegrafu ži-nia, kad jam bus kodžniam-sia pranešama apie Amerikos taikos vykintojų pasikmes.

VILLOS KARIUOMENĖ SUTRIUSKINTA.

Iš Meksikos pranešama, kad Washington, kad Smurų nuo Fronteras miesto, mišų su gen. Carranzas kareiviais žu-ve 300 Villos pasekėjų, 100 paimta nelaisvėn, likusieji gi skaičiuje 4,000 žmonių bėga bėsiame sumišime atgal.

Naujas Chicagos Arcievisku-pas G. Mundelein.

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

Lietuvos Vyčių 29 kuopos nariai, Newark, N. J. (iš "Metraščių" 1916 m.).

SHEBOYGAN, WIS.

Linksmybė linksmiui nelygi.

Brudza mūsų lietuviai, kaip skruzdės savo lizde. Darbai eina labai gerai, žmonės uždirba, tai-gi ir linksmiasi kaip tik išmano. Nelaimė tik tai, kad to pasilinksminimo būdai ne visada gražūs. Linksmiasi daugiausia salūnuose, kelia tenai balius draugystės, o net ir patys salūnininkai, o žmonės bėga kaip musės prie medaus. Teisinasi tuo, kad kitokios vietos šokiams neturi, nes pobažnytinėje svetainėje šokti, eš, nepadoru, o kitas svetainės samdant, reiktų brangiai užmokėti ir iš balius neliktų jokio pelno. Bet aš nežinau, kaip jie priimtų teisinimosi žmogaus, kuris ateitų visas išsi-purvinęs ir sakyti, kad jis užsimanė atsigulti ant žolės ir truputį pasiraičioti, bet, kad pievos jis nerado, tai j purvyną atsigulė ir tenai pasiraičioti, todėl ne jo kaltė, kad jis išsi-purvino.

Pavyzdžių nereikia toli ieškoti.

Atsitinga net ir tokių pasilinksminimų, kur tėvas neva savo dukters varduose kelia, kaip kad "Drauge" buvo aprašyta, bet kad tą "varduvių" kelimas vienas tėvui perdaug atsieitų, tai nuo svečių paima po 50 cen., kad būtų iš jo už alutį užmokėti. Tame pačiame name ir tokių pat būdų ir balius buvo keliamas, tačiau nemanykite, kad jau visi Sheboygan lietuviai taip nelaimėtai laiką praleidžia. Moka jie ir padoriai pasilinksminiti.

Grūžas vakaras.

Štai lapkričio 23 d., buvo teatras vietinės parapijos nau-dai ir čia žmonės, gana skaitlingai susirinkę, labai gražiai laiką praleido. Pirmiausia vietinis vargonininkas, p. Jonas Demkus, gražiai padainavo tris daineles, solo. Paskui buvo lošta naujas veikalas, dar niekur neloštas: "Nespręsk neištyręs", parašytas Vinco Pališkio. Piešinys paimtas iš kasdieninio gyvenimo ir labai pamokantis. Žiūrėdamas į lošimą tartum ir matai pats save, kaip tankiai sprendi neištyręs ir pasmerki nekalčiausią ypatą, o paskui pamatai, kad tenai nei šešėlio kaltės nebuvo. Veikale žymi didelė Tėvynės meilė.

Artistai šaujami pasirodė.

Aktoriai savo roles atliko gana gerai, ypač p-lė Felicija Vaišvilintė — Jievos Baitienės rolėje. Juozas Mickevičius — Antano Baulio rolėje kalbėjo truputį per-dang giedodamas, bet taip išrodė delei tos priežasties, kad jis turi labai žemaitišką ištara-

mę. Praneškus Čižauskas — Adomo Daugėlos rolėje, atliko viską gana gerai, o mažą Aldona — Julė Tamašauskiutė ir Vytautas — Antanas Tėvelis, imant jų amžių, nes tai dar maži vaikai, reikia pasakyti, kad atlošė labai gerai. Kalbėdami eiles: — Kūdikiais būnant, lietuviais praminti, norim ir mirti, lietuviais vadinti; tą žodį "mirti" tarė su tokiu smogimu, kad išrodė, jog jiedu jokių būdų neapsitūmė mirti kitaip, kaip tik lietuviais būdami.

Užbaigus šitą lošimą, p. J. Brusokas deklamavo eiles, bet tas jam nenusisekė, nes kalbėjo labai monotoniškai. Toliaus vietinės Parapijos Mažųjų Choras padainavo dvi dainėles. Nusisekė gerai ir publika negalėjo atsigerėti. Toliaus dainavo vyrų Choras ir taipgi viskas gerai išėjo.

"Žydas statynėje".

Po dainų ir vėl teatras; su-lošta "Žydas statynėje". Lošimas silpniau nusisekė, negu pirmasis, bet visgi gana gerai. Geriausia sulošė p-lė O. Markevičiūtė — Marės rolėje. Kiti, kaip tai: Jonas Brusokas — Martyno rolėje, Petras Urbanavičius — Juozo, kalbėjo labai monotoniškai. Kiek geriau sulošė Julius Balcėnas — Ickans Laibelio rolėje, silpniausia — gi lošė Kazimieras Kudirka — Šliomkės rolėje. Jam pavojingiausiose valandose stygo baimės. Publika viskuo buvo labai užgandinta ir užsilaukė labai pagirtinai. Pripažino tą ir būnanti tenai svetainėje svetim-taučiai.

"Žydas statynėje" lošė Jau-nuomenės Dramatiškos Draugystės nariai. "Nespręsk neištyręs" atliko iš visur surinktos ypatos. Laikė dainavimą gražiai akompaniavo ant piano p-lė Agnetė Kacevičiūtė.

Viskas atsibuvo rūpestimi vietinio klebono, kun. Varnagirio. Lai jam Dievas duoda sveikatą, o jis mums tegul tankiai parūpina tokių smagių vakarų. Būsime jam labai dėkingi, nes turėsime didelę naudą.

Dalyvavęs.

AKRON, OHIO.

Lietuvių veikimas.

Jau visi gerai žino, kad šiais metais akroniečių gyvenimas tokiose gražiose spalvose apsiereikė, kad nieko geresnio, berods, ir tikėtis nebuvo galima. Lietuviai pradėjo gražiai, sutartinai veikti, daug naudingų sumanymų įvykino, apie kuriuos šiuo tarpu ir noriu kiek plačiau pakalbėti.

Naujos draugijos ir vakarų svarba.

Svarbiausią vietą akronie-

čių gyvenime užima draugija ir organizacija, kurių čia, ne-skaitant senųjų, atsirado ke-liatas naujų.

Taipogi nepamiršta ir apie vakarų rengimą, teatrų vykinimą, bet iš tų vakarų kaip kada kyla tarp draugijų ne-apykanta. Mat, vienos draugijos rengia vakarus, kad žmonelius išnaudojus, kitos — gi stengiasi parengtais vakarais suteikti žmogui naudą, kad jis iš vakaro pasimokin-tų, prisimintų apie Lietuvą ir jos vargus. Tokiose vaka-

ruose deklamuojama apie Lie-tuvos grožę, kalbama apie draugijų naudą, padoriai linksmiamosi. Vienu žodžiu, kal-te kala į žmogaus galvą: — neužmiršk, kad lietuvis esi. Iš tokio vakaro, žmogus par-grįžęs namon, pasakoja saviškiems apie gražius įspūdžius; šeimyna išplėtus akis klausosi ir kartu su juo džianguiasi. Sušvelnėja žmogaus jausmai, pats jis geresniu pasidaro, tai vis doka gerai surengtam va-karui.

Jaunimas — apšvietos skleidėjas.

Įvedimu akroniečių tarpan naudingo ir doro pasilinksminimo daugiausia rūpinasi vietos jaunimas, susispietęs prie L. Vyčių 31 kuopos.

Panašios rūšies vakarą su-rengė Vyčiai lapkričio 13 die-ną. Nors apie tą vakarą bū-tų jau per vėlu rašyti, bet, prisiminus, reikia ir apie tai porą žodelių tarti. Minėta-me vakarėlyje ingavau nemažai gražių įspūdžių, noro dirbti, matydamas kaip tas mūsų jaunimas darbuojasi lietuvių naudai. Ir ne tik vietos jaunimas dirba, bet jį paremia ir clevelandiečiai, kurie dažnai pas mus apsilanko papildymui rengiamų vakarų programų.

Gražus tai dalykas ir lin-kėtina visiems tokioj pat dva-

sioj dirbti ateityj.

Ką veikiama kitų draugijų.

Palikime Vyčius ir jų nuo-pelnus, o "pasivalgykime po kitų Akrono draugijų veikimo dirvas. Nesnaudžia ir tos. Švento Juozapo draugija lapkričio 27 dieną parengė va-karą. Nuėjau ant to vakaro ir laukiu, kaip čia pasirodys šv. Juozapo draugija, kurios amžius nebe mėnesiais, bet metais skaitomas. Vietoj už-girsti apie tos draugijos nuo-pelnus, išvydau kelius tuzinus bačnučių, prie kurių, kaip mu-sės prie medaus, traukė nariai ir svetiliai. Tai kelių metų darbo vaisiai!

Nežinau, kaip į tokius apsi-reiškimus žiūri šv. Juozapo draugijos valdyba, bet man jie atrodo ne tik keisti, bet kenkianti mūsų žmonelių svei-katai ir dorai. Maža naudos iš tokių balių, o papiktinimą nors reikšiomis senk. Va-karas girtas, žmonės buzoti; ne vien kad vyrai nesvietiškai elgiasi, bet ir moterys, vaikai tose girtose pramogose daly-vumą ima.

Arba vėl muzika. Dešimt lenkų muzikantų rėžia nuo au-sies maršus; instrumentai sa-votiškais balsais žvimbia ir vi-sos jų "polkos" ir "mazur-kes" taip "lenkiškai" išsina, kad lietuvis net negali jų su-prasti.

Tikras šiupinsys iš viso va-karo išsina.

Pora išvadų iš to.

Gal būti, kad skaitytojas ne-panorės tikėti, kad taip galėtų elgtis lietuviška draugija, dar-gi šventojo vardu prisidengu-si. Juk tai negirdėtas daly-kas, kad katalikai šiais laikais tokias iškilmes keltų. Ir ne-apsiriks taip manydamas. Šv. Juozapo draugija — visai ne katalikiška draugija; ji dau-giausia susideda podraug iš "cielikų" ir laisvamanių — "tautininkų" armijos. Tiesa, draugijos pirmininku renka-ma geras katalikas, bet visas draugijos darbas kalama pa-gal "cielikų" kurpali. At-sitikus kokiai nelaimėi kalti-nama "šventakuprius".

Ar ne laikas, vyručiai, pa-silinksuoti mums ir nuo "šventakuprių vardo ir nuo "cielikolaisvamanių" glo-bos.

Abejojimų apie tos draugi-jos pakraipą negali būti jo-kių. Apgarsinimus "Lais-vėj" padaryta, už kalbėtojus Pruseikos pakviesta, tai jau čia ir darodumų nereikia, kam tarnaujama ir ką garbinama.

Vyrai, susipraskime! argi leisime save išnauduoti "cielikimais"? Rašykimės prie savųjų organizacijų. Kam rū-pi gyvenimo apdraudimas, sveikatos apsaugojimas, dė-kimės prie SLRKA.

Dievė Muzikantas.

NORWOOD, MASS.

"Draugai" apie tai ką prabilo.

Mūsų miestelio "draugai", bekovodami už lygybės ir bro-lybės, pavargo ir pastaruoju laiku pradėjo kalbėti apie tai-ką su katalikais. Kviečia jie katalikus prie bendro darbo ir žada suteikti daug nepaprastų malonių visam Norwood'ui.

Taikos prakalbos.

Lapkričio 28 d. pasirodė mūsų mieste pagarsinimai, ku-riuose katalikai buvo kviečia-mi eiti ant "ugadų". Žino-ma, į paskirtą "ugadų" vie-tą suėjo nemažai ir katalikų pasiklausyti, ką tokio pasakys mūsų "draugučiai". O-gi nie-ko naujo! Susirinkimas išėjo girtoks menkas, kad neapsimokė-tų apie jį ir rašyti. Labai daug prikalbėta, bet nieko ne-nuveikta. Buvo maldauta, kad katalikai nerengtų prakalbų, šokių ir balių vienu laiku su socijalistais, mes pastarieji visuomet prakiša, kad katali-kai dirbtų išvien ir t. p.

Katalikai tvirtai laikosi.

Katalikai, pritirimų pamo-kinti, tik nusišypsojo iš drau-gučių" sumanymo ir išskyras vieno, nei nemėgino tartis su svieto lygintojais. Gana jau visokie lietuviški "cielikėliai" priklaidino mūsų žmonių; naujas kilpas tegali lįsti koks netvirtų įsitikinimų žmogelis, geriams — gi katalikams socia-listų gardelyj nėra vietos.

Ką pasakys neutralitetai.

Dar žadėjo "draugai" tai-kos reikalais siųsti atstovus pas vietines draugas, bet vargiai tos draugijos panorės su "cielikais" tartis, nes vi-suomet pažinsi ubagą sulig jo lazdos.

Pipiras.

CICERO, ILL.

Tikėjomes ir neapsivylėmė.

Labdarių 3čios kuopos pa-rengtas balius lapkričio 21 dieną pilnai nusisekė. Senai J. Jukniaus svetainėje nemažai tiek daug publikos, kaip šiame vakare.

Už prijautimą labdarių dar-bui, varde sušelpusių tariame nuoširdų ačiū visuomenei, šv. Grigaliaus Giedorių muzikan-tams už veltą muziką ir visiems darbininkams už gražų pasidarbavimą. Jei-vėj kur kokios klaidos ir įvyko, tai ateityje, galima ti-kėtis, jos neatsikartos. Ačiū ir visiems aukų rinkėjams.

Pelno nuo vakaro liko 119 dol. 17c., iš kurių \$50.00 pasi-šta centran, likusieji — su-naudojta vietos pavargėlių sušalpimui.

Labdarių kuopos susi-rinkimas.

Lapkričio 28 d. laikytame

kuopos susirinkime nutarta išrinkti nuolatinį korespon-dentą, kuris pasistengs ir laik-rašius pranešti apie Labda-rių kuopos veikimą. Kores-pondentu paskirta p. Jonas Mikolajinis.

Komitetas.

PERU, ILL.

Iš šv. Bedo kolegijos.

Grudžio 5 d., 1915, A. L. R. K. M. S. III-čia kuopa tu-rėjo savaitinį literatišką susi-rinkimą, kurį malda atidarė pirm. A. Linkus.

Apsvarstius kaikiuriuos dr-tės reikalus, prasidėjo pro-gramas. Ant programo buvo prakalbos ir paskaita. Pirmas kalbėjo p. T. Počius apie gir-tuoklystę, antras, p. A. Dik-se-tų apie jį ir rašyti. Labai daug prikalbėta, bet nieko ne-nuveikta. Buvo maldauta, kad katalikai nerengtų prakalbų, šokių ir balių vienu laiku su socijalistais, mes pastarieji visuomet prakiša, kad katali-kai dirbtų išvien ir t. p.

Tuomi programas ir už-baigta.

Šiame dienomis sugrįžo į šv. Bedo kolegiją p. A. Rup-sys. Tai dabar mūsų skaičius pasidaukino.

Aqua.

MELROSE PARK, ILL.

Vyčių susirinkimas.

Lietuvos Vyčių 22 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą nedėlioj, grudžio 5 die-ną, italų pobažnytinėje svetai-nėje. Į susirinkimą atsilankė nemažas žmonių būrelis. Pir-miausia apsvartyta svarbes-ni kuopos reikalai. Laikė ad-vento nutarta surengti paskai-tas su judamaisiais paveik-slais ir kitas naudingus suma-nymus įvykinti.

Žada tvirti dramatišką ratelį.

Melrose Parke ikišiol nebu-rengtas balius lapkričio 21 dieną kam pasirūpinti scenos da-lykais, taigi šiame susirinki-me Vyčiai, apkalbėję šį reika-lą, nutarė sutvirti dramatiš-ką Vyčių ratelį ir tuojuo pradėti veikti. Repetacijos bus daroma atarninko vakarais.

Mėnesiniai Vyčių 22 kuopos susirinkimai dabar atsisbus kiekvieno mėnesio pirmos sa-vaitės ketverge; paprasti susirinkimai bus laikoma kas ketverge.

"Vyčio" naudai vakaras.

Po Kalėdų žadama pareng-ti vakaras, nuo kurio visas pelnas nutarta paskirti orga-no "Vyčio" naudai.

Šiame susirinkime buvo ne-mažai svečių iš Vyčių 14 ir 5 kuopų.

Be to dar nutarta visiems kuopos nariams prieiti prieš Kalėdas išpažinties.

Pranciškus Vytis.

BEDFORD, OHIO.

Ramus kampelis.

Nedidelis mūsų miestelis. Lietuvių čia randasi 4 šeim-y-nos ir 10 pavienių ir visi jie gyvena gražiam sutikime ir vienybėje.

Darbai gerai eina.

Pastaruoju laiku darbai pas-mus pagerėjo, podraug, žino-ma, pakilo ir tautiškas susi-pratimas. Mūsų žmoneliai pradėjo uoliau skaityti laik-rašius, daugiaus rūpintis tau-tos reikalais, vienu žodžiu, vi-si lavinasi, kaip išmanydami. Ir savo reikalų neužmiršta vietos lietuviai.

Lietuvių katalikų susirinkimas.

Nelabai senai buvo pakel-tas klausimas, kad čia reikia

suorganizuoti S. L. R. K. A. kuopą. Tas sumanymas ne-nuėjo niekais. Lapkričio 28 dieną p. Juozo Pečkio stūbo-je buvo sušauktas susirinki-mas, į kurį susirinko visi šio miestelio katalikai, apsvasty-ti, kaip čia sudarius katalikų didžiausios organizacijos sky-rių.

Susilvėję S. L. R. K. A. kuopa.

Bedfordiečiams į pagelbą pribuvo Cleveland, Ohio S. L. R. K. A. 50 kuopos raštinin-kas, p. M. Simonis, kuris šia-me susirinkime plačiai paaiš-kino S. L. R. K. A. svarbą ir naudą, ypač mažoms lietuvių kolonijoms.

Visi mieliai sutiko su p. M. Simonio nuomone ir tuojuo po prakalbų buvo sutvarta iš 11 narių S. L. R. K. A. kuopos.

Tame pačiame susirinkime likosi išrinkta ir valdyba iš sekančių ypatų: Jonas Ma-stauskas pirmininku, Juozas Jankus — raštin., Juozas Pečkis — kasininku ir P. Bur-neika — užveizėtoju.

Visi dirba išvien.

Turiu pažymėti, kad naujos kuopos nariai išsyk pradėjo smarkiai dirbti kuopos nau-dai. Geistina, kad ir toliau su tokiu pat uolumu visi dar-buotisi katalikiško susivieni-jimo naudai.

Antras kuopos susirinkimas įvyko grudžio 4 dieną.

J. Jankus.

BALTIMORE, MD.

Lietuvos šelpimo darbas.

Vietos Tautos Fondo sky-rius laiko susirinkimus kas nedėlios vakarą. Delegatai ateina beveik iš visų katalikų kuopų draugijų, išskyrus tvi, kurioms daugiau rūpi savų "svarbesni" reikalai (1).

Tautos Fondo skyrius jau manė pasiūsti toms draugi-joms užkvietimą, bet, čia, grudžio 5 dieną pasirodė T. F. skyriaus susirinkime vyres; ir iš stuomens ir iš liemens stromas, ir praneša, kad at-stovausiąs šv. Kazimiero dr-giją.

Nemandagus svečias.

Ir, žiūrėkite, kaip atstova-vo! Kaip pradėjo drabstyti purvais ant mūsų riumtinių veikėjų, šmeižti Tautos Fon-dą ir trukdyti kuopos darbą, tai net susirinkusiems draugi-jų atstovams prisiejo išreikti-pagaidavimą, kad šv. Kazi-miero draugija atšauktų "iš-rinktąjį" atstovą, o prisieję kitą.

Lietuvos vargdienų naudai vakaras.

Vargstančios tėvynės Lietu-vos sušelpimui T. Fondo sky-rius rengia vakarą. Grudžio 26 ir 27 d.d. šv. Jono parapi-jos svetainėje buvo sušaukta "Bedlojaus Stainelė". Galima pasitikėti, kad vakaras gerai nusiseks, nes visi lošėjai uoliai rengiasi prie šio teatro ir žada gerokai pasirodyti.

Geistina, kad visi baltimo-riečiai apsilankę šiame va-kare, nes bus daug labai žin-gėdžių dalykų pamatyti. Bus parodoma, kaip aniolas piemenėliams apsiereikė, pra-nešdamas jiems apie Kristaus gimimą, kaip trys karaliai eina Kūdikėliui garbę atiduoti, Herodo persekiojimai ir jojo mirtį. Be to reikia atsiminti, kad vakaro pelnas eis Lietu-vos varguolių sušelpimui, tai-gi visiems reikėtų tą darbą paremti.

Kalėdų dovanos — Lietuvai.

Artinasi Kalėdos. Kiekvie-nas iš mūsų rengiasi drau-gams, pažįstamiems dovanėles pateikti. Gražus ir pagirti-nas tai paprotys, Tik neuž-

Šv. Cecilijos choro nariai prie šv. Kryžiaus parapijos, Chicago, Ill. (iš "Metraščių")

mirškime, kad be Amerikos draugų, turime dar Lietuvos ašarose papludusius brolius ir seseris, kurie nuo bado ir šalčio miršta. Jiems pateikiame dovanų; paskirtus Amerikos draugų dovanoms pinigų, siųskime Tautos Fondo Kalėdiniam Lietuvos sušelpimo Fondui. Mūsų draugai palaiks linksmesnių laikų, Lietuvos -gi, varguoliams jau šiandieną žiauriai mirtis dangi gaila. Kam brangus Lietuvos likimas, — visi aukokime ir Kalėdinį vargstančių lietuvių fondą!

Vis naujos ir naujos draugijos.

Taip daug jau prisitvėrė pas mus draugijų, kad net šventųjų ir kunigaikščių vardų pritruko. Tad dabar musišiai pradėjo klibus ir ratelius tverti.

Štai neseniai, kaip teko man girdėti, čia susitvėrė dar vienas "Jaunimo pasilinksminių ratelis", arba, kaip jie patys vadina, "Pleasant Club". Kliubo tikslas, berods, bus "good time".

Jaznas.

BRIDGEPORT, CONN.

Blaivininkų susirinkimas.

Gruodžio 5 dieną čia atsiuvo Pilnųjų Blaivininkų kuopos susirinkimas, į kurį susirinko gana daug senų narių ir du nauji įstojo.

Per šį susirinkimą nutarta, kad kiekvienas kuopos narys priverstinai turi išsirašyti BL Susivienijimo organą "Tautos Rytą".

Kalbos apie teatrą.

Tarp kitko buvo kalbėta apie surengimą teatro ir visų išreikšta pageidavimas, kad būtinai reikalinga parengti vakarą, nes tik veikiant ir uoliau pasidarbuojant galima pasiekmingiau blaivybės idėjas plėsti.

Nedaug prijaučia blaivybei.

Šiame mieste gyvena diktos lietuvių būris, bet blaivybės idėjai prijaučiančių randasi labai mažai. Nesuaprinta dar mūsų žmonės, kurių skriaudą jiems atneša girkšnavimas ir neremia naudingo darbo.

Su laiku, reikia tikėtis, vietos lietuviai susipras ir sukrus dirbti plačioje, bet dar neįspuretoje blaivybės dirvoje.

J. Jasinskas.

NEWARK, N. J.

Račiūno judamieji paveikslai.

Lapkričio 17 dieną pas mus lankėsi su judamais paveikslais p. Račiūnas. Lietuviškon šv. Jurgio par. svetainėn pasižiūrėti paveikslų susirinko labai daug žmonių. Kiekvienas tikėjosi šitą gero pamatyti, o sykiu ir Lietuvos pavargėlius sušelpiti, nes buvo pagarsinta, kad žymi pelno dalis eis nuo karės nukentėjusių sušelpimui.

Prizadėta, bet neištesėta.

Pelno, kaip teko girdėti, paliko p. Račiūnui apie \$90.00, iš kurių jis vos tik \$3.00 pasiskyrė Tautos Fondui. Mažas tai nuostimtis. Ar nevertėjo p. Račiūnui kiek daugiau Lietuvos vargdeniams skirti, juk žmonės tik dėlto taip kupinai lankėsi ant paveikslų, kad buvo skelbiama, jog pelno dalis bus paskirta Lietuvai. O gal p. Račiūnas kiek vėliau paskirs daugiau?

Dilgėlė.

MONTELO, MASS.

Parapijos ferai jau užsibaigė.

Šv. Roko parapijos naudai parengti ferai užsibaigė gruodžio 5 d. Ferai tęsėsi dešimt dienų ir gana gerai nusisekė.

"Cecilikai" mėgino užkenti. Vietos "draugučiai", matydami, kad žmonės labai lankosi, sumanė katalikų darbui užkenti. Parsikvietė iš Norwoodo spykerį ir gruodžio 5 d., vakare, parengė prakalbas. Kalbėjo dar tose prakalbose ir du anglų. Gerai suuduota pipirų katalikams ir tikėjimui.

Apie prakalbų pasekmes nieko nesako "cecilikai", turbūt visas darbas niekais nuėjo. Taip ir man atrodo.

Ten Buves.

PORT CHESTER, N. Y.

A. a. Antanas Romša.

Gruodžio 1-mą dieną pasimirė čia gana dar jaunas lietuvis Antanas Romša, 35 metų amžiaus. Velionis ilgus metus sirguliavo ir galų gale ligos įveiktas, persiskyrė su šiuomi pasauliu.

A. a. Antanas paėjo iš Kauono gub. ir pavieto, Josvainių miestelio.

Amerikoje velionis atsiųmėjo blaivų gyvenimu, mylėjo apšvietą ir prigulėjo prie šv. Juozapo Broliškos pagalbos draugijos, kuri jį gruodžio 3 d. palaikė jo su bažnytinėmis apeigomis Rye, N. Y. katalikiškuose kapinėse.

Be to velionis dar prigulėjo prie S. L. R. K. A. 43-čios kuopos. Lietuvoje paliko a. a. Antano tėvai - senukai. Amerikoje artimesnių giminių, kaip brolių, neturėjo.

Lai būna jam lengva Amerikos žemėlė!

Jonas Jaras.

HARTFORD, CONN.

Nauja kuopos valdyba.

S. L. R. K. A. 89 kuopa laikė priešmetinį susirinkimą gruodžio 5 d. Prie kuopos prisirašė du nauji narių ir trys padavė aplikacijas.

I valdybą ateinančioms metams išrinkta: Kan. Tamašius — pirm., A. Pateckis — raštininku, A. Mažalis — kasierium.

I naują bažnyčią.

Vietos klebonas, kun. Ambotas gruodžio 5 dieną išsakyklos pranešė, kad šio mėnesio 19 dieną jau pamaldos bus laikomos naujoje bažnyčioje. Tą pačią dieną bus ir bažnyčios pašventinimas.

Žirgvaikis.

PHILADELPHIA, PA.

Aukos Tautos Fondui.

Lapkričio 26 dieną, š. m., iš Philadelphia išsiųsta Tautos Fondui čekis ant \$82 dol. 82 c., kurios suaukojo sekančios draugystės:

Šv. Cecilijos dr-stė \$100.00
Šv. Kazimiero Karal. 25.00
Šv. Mykolo Arkaniole 25.00
Šv. Izidoriaus Arto- .....
jaus draugystė .. 10.00
Šv. Stanislovo Kostkos ....
draugystė 10.00
Teatrališka ir Giedorių ...
draugystė 10.00
Pelnas nuo vakaro, su- ....
rengto viršminėtų še- ....
šių draugijų \$321.77
Taip jau sukokleto 81.05

Išviso \$582.82

Visoms aukavusiomis draugijoms ir pavienioms ypatingai už priėjimą ir gelbėjimą mūsų brolių Lietuvoje, tariaime nuoširdų ačiū.

Pasitikime, kad ir toliau Philadelphia lietuviai nustos šelpiti Tėvynės Lietuvos.

Komitetas.

Skaitykite ir Platininkite "Draugą"

Brooklyno

PAŽYMĖTINAS KARALIENĖS ANIOLŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS.

Gruodžio 3 dieną įvyko Karalienės Aniolų draugijos susirinkimas, kuriame nutarta prisidėti prie S. L. R. K. A. pašalpos skyriaus. Už tokį svarbų nutarimą reikia tik pagirti tos draugijos narius.

Nariai kas mėnuo mokės į Susivienijimo pašalpos skyrių tik po 50 centų, gi susirgę gaus net \$7.00 į savaitę.

Ši draugija nuo pat susitvėrimo pradžios prigulėjo prie S. L. R. K. A. pomirtinio skyriaus, dabar -gi savo narius ir ligoje aprūpino. Geistina, kad ir kitos katalikų draugijos pasektų Karalienės Aniolų draugijos pagirtiną pavyzdį.

Iš S. L. R. K. A. 134 KUOPOS VEIKIMO.

Gruodžio 5 dieną laikė savo susirinkimą S. L. R. K. A. 134 kuopa. Šiame susirinkime buvo leidžiamas išlaimėjimui, p. A. Drabyšiaus, delegato kelionės lėšų padengimui padovanotas, gramafonas. Kuopai liko pelno nuo šio išlaimėjimo \$13.10.

"Karės Metų" rengiama sekm.

P. A. Dymtas pranešė susirinkimui, kad jau baigiama išmokyti veiklas "Karės Metų". Kuopos nariai labai iš to apsidžiaugė ir išreiškė p. A. Dymtai padėk už pasidarbavimą.

Metraščių praplatinimas.

Ši kuopa dar yra nutarusi parsitraukti Amerikos Katalikų Metraščių 1916 metams 20 egzempliorių ir paskleisti savo narių tarpe. Be to rūpinasi ir katalikiškų laikraščių platinimu.

Kiti nutarimai.

Per šį susirinkimą 30 narių jau užsimokėjo į S. L. R. K. A. lėšų fondą, už ką gaus Naujų Metų organą "Draugą". Padaryta dar ir daugiausia naudingų nutarimų.

Knygynėlis.

Reikia dar pastebėti, kad ši kuopa labai sparčiai auga; nėra dar dviejų metų kaip susitvėrė, o jau turi apie 100 narių, savo gražų knygynėlį, kuris išpalengva didinasi. Būtų labai geistina, kad kas panaikintų šį knygynėlį knygų bei laikraščių. Aukos galima siųsti šiuo antrašu: A. Drabyšius, 51 Ten - Eyck st., Brooklyn, N. Y.

Padaryta sutartis su Vyčiais.

Ant šio susirinkimo atsilankė Lietuvos Vyčių kuopos delegatai ir padarė sutartį naudotis išvien knygynu. Tai dabar dirbdami išvien galėsime daug daugiau naudoti atsiekti ir sau ir kitiems.

LIETUVOS VYČIŲ SUSIRINKIMAS.

Apv. P. Šv. parapijos salės kambaryuose gruodžio 5 dieną susirinko Lietuvos Vyčių 41 kuopos nariai pasitarti apie savo veikimą.

Pirmiausia visa Vyčių kuopos nusifotografavo ir paveikslą nutarė pasiųsti į "Vyčio" kalėdinį numerį.

Vakarinė mokykla.

Girdint, kaip kitų kolonijų Vyčiai rūpinasi vakarinių mokyklų steigimu, ir musišiai subruzd. Neužilgo ir Brooklyn turėsime Vyčių vakarinius kursus, kur bus mokinama anglų ir lietuviškos kalbų ir aritmetikos.

Kronika.

Vilniaus Seimo sukaktuvių paminėjimui.

10 metinių Vilniaus Seimo sukaktuvių paminėjimui vietos Vyčiai žada parengti nemažas iškilmes, kurios visais atžvilgiais turės nusisekti, nes ką Vyčiai sumano, visuomet gerai pavyksta.

NE JUOKAIS BROOKLYNIEČIAI SUJUDO.

Tai tik keletas Brooklyno lietuvių veikimo malonesnių apsišaukimų. Jeigu pasižvalgytume plačiau, surastume jų dar daugiau, bet apie tai kitą syk. Tuo tarpu tik reikia pažymėti, kad Brooklyno lietuviai bruzda ne prasčiau, o gal dar ir geriau už kitus lietuviškųjų kolonijų lietuvių ir ne juokais pradeda judėti.

Korespondentas.

MISIJOS.

Karalienės Aniolų parapijos bažnyčioje gruodžio pirmą dieną užbaigė laikyti misijas kun. F. Kudirka. Per išsąsavaite gerbiamas misijonierius dirbo, kiek galėdamas šios apieilinkės lietuvių dvasios stiprinimui: klausė išpažinties, sakė pamokslus ir ragintė ragino žmones prie atgailos.

Galima tikėtis, kad kun. Kudirkos pamokinimai, patarimai ir šv. tikėjimo pažinimo pamokos, giliai įsmegs aplankiusiųjų misijose žmonių širdin, ir ne vienas pradės vesti geresnį ir tyresnį gyvenimą, prisilaikant Dievo ir Bažnyčios prisakymų.

Vaikučiams pamokos.

Neužmiršo kun. F. Kudirka ir mūsų vaikučių susivadinę juos į bažnyčių mokinio, kaip reikia vaikučiams mylėti savo tėvus ir augti naudingais Bažnyčiai ir tautai.

Lankėsi daug žmonių.

Misijų laike daug žmonių atliko išpažintį priėmė šventais.

Brooklyno katalikai ilgai atminis misijas ir kun. Kudirkos žodžius. Dabar -gi už pasidarbavimą brooklyniečių lietuvių naudai, — tariaama kun. Kudirkai nuoširdų ačiū.

Brooklynietis Dyta.

Iš BROOKLYNIEČIŲ GYVENIMO.

Brooklynas — tai didelis miestas. Čia spiečiasi būriai iš kitur atkeliavusių ateivių, kurių tarpe randasi diktos lietuvių būrelis.

Nemanau šiuo karta daryti skaitlinių, vesti lietuvių gyventojų statistiką, bet noriu pasidalinti su skaitytojais išpuodžiais, pasemtais iš Brooklyn lietuvių gyvenimo.

Geru keliu einama.

Ivairių partijų, srovių, partijų lietuvių gyvenama Brooklyn, varžomasi, kovojama, bet dauguma mūsų tautiečių nuošaliai laikosi nuo gyvenimo sukurių ir ramiai, tykiai žengia gyvenimo vage. Jų gyvenimo pamatas — dora; idealas — pažanga. Prie tos rūšies žmonių priklauso lietuvių katalikų didelis būris, kurie susispietė čia net trijose parapijose.

Malonu rašyti, linksma klausyti.

Apie tokį lietuvių katalikų gyvenimą malonu rašyti, nėra abejonės, kad ir skaitantiems tuos žodžius bus linksma užgirsti apie savo brolių veikimą viename didžiausių Amerikos miestų.

Vargdienis.

KALĖDU DOVANOS

Kad praplatinus daugiau didžiausį katalikišką laikraštį "Draugą" tarpe dar jo neskaitančių ir pakvietus "Draugo" skaitytojus prie "Draugo" platinimo, mes nusprendėme duoti dovanas kiekvienam, kuris tik užrašys "Draugą" metams kitam arba sau prisiunčiant tiesiog mums \$2.00

Prie metinių prenumeratorių duosime sekančias dovanas

Dovana No. 1

KNYGA OLIVERIS TWISTAS

Labai indomi apysaka, parašyta garsaus anglų rašytojo Charles Dickens, vertės \$1.00

Dovana No. 2

Keturi numeriai mėnesinio žurnalo "Pažangos" vertės \$1.00

Dovana No. 3

Maldaknygė "Breviorėlis ir braugus Ražančius" vertės \$1.00

Dovana No. 4

Knyga Huckleberry Finnas

Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV paveikslas, vertės \$1.00

Dovana No. 5 sudaro šios knygelės:

TIESOS ŽODIS SOCIJALISTAMS ..... 10 c.
LIETUVOS VYČIŲ DAVANĖLĖ ..... 10 c.
KARĖS METU ..... 15 c.
KAS BAILYS? ..... 15 c.
BLOGI KUDIKIŲ PAPROČIAI ..... 20 c.
TARP DILGELIŲ ROŽĖS ..... 15 c.
UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ ISSIPLETOJIMAS ..... 15 c.

VISO \$1.00

Dovana No. 6 sudaro šios knygos:

PELENIŲ JURGUTIS, labai graži apysaka ..... 50 c.
SATRIJOS RAGANOS apysakėlės ..... 25 c.
DEGTINĖ ..... 10 c.
KATRIUTĖ ..... 15 c.

VISO VERTES \$1.00

Dovana No. 7

KNYGA FABIOLĖ, kurioje aprašoma daug ypatingų daiktų iš laikų krikščionių persekiojimo vertės \$1.00

Siunčiant dovanas persiuntimo kaštus mes apmokame.

Norėdami gauti dovanas, išpildykite žemiau telpantį kuponą ir draug su pinigais atsiųskite "Draugą" Administracijai.

Dovanoms gauti kuponas	
"DRAUGO" ADMINISTRACIJAI, 1800 W. 46th St. Chicago, Ill.	
Gerbiamieji:—	
Siunomi siunčiu \$2.00, (jei užsienyje \$3.00) už ką meldžiu siųsti žemiau padoatų adresu laikraštį "Draugą" visus metus ir man dovaną No.	
"DRAUGUI" siųsti adresu:	
Vardas ir Pavardė	
No. ir gatvė	
Miestas ir Valstija	
Dovanai siųsti adresu:	
Vardas, Pavardė	
No. ir gatvė	
Miestas ir Valstija	
Su pagarba	

Dovanų laikas baigsis 31 d. Gruodžio. Kiekvienas turi ganėtinai laiko ingyti vieną ar kelias iš virš pažymėtų dovanų. Dovanų skaitlius nėra apribotas. Kas gaus vieną naują metinį prenumeratorių, tas gaus vieną dovaną, kas du, tas dvi dovanas ir tt. Pasidabukime visi! Tuomi netik laimėsime dovanas, bet prisidėsime prie skleidimo apšvietos, platinant gerą katalikišką laikraštį, ką kiekvienas ir privalome atlikti.

Siunčiant laiškus ir pinigus adresuokite

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St.

:::

Chicago, Ill.

Redakcijos Pastabos.

Pono St. Šimkaus Nenuoseklus Žingsnis.

Per Lietuvii Konferenciją Kopenhagoje buvo nutarta, nuspresta Amerikon pasiusti p. J. Gabrij. Apie tai pranešė Lietuvii Draugijos pirm., M. Yčas. Buvo nurodyta ir tikslas p. J. Gabrio siuntimo — tai organizavimo aukų rinkimo tarp amerikonių. Tuo tikslu Lietuvii Draugijos pirminkas siuntė telegramą p. St. Šimkui, kuris yra Lietuvii Draugijos atstovu Amerikoje, kad jis iš surinktų aukų p. J. Gabrijui išmokėtų 800 dol. Su ta telegrama išėjo nesusipratimas, skandalas ar kaip ten nepavadinsime. Apie tai paaiškina p. St. Šimkus, laišku į "Vienybę Lietuvinių" (49 num.) Štai tas laiškas:

18-tą dieną praėjusio mėnesio man buvo pasiusta iš Petrogrado nuo p. Yčo telegrama, kurioje sakoma išduoti 800 dolerių atvykstantiam Amerikon nukentėjusiems Lietuvos reikalais p. Gabrijui.

Telegramos adresas buvo tokiis: Šimkus, 30 Street "Tėvynė" N. Yk. (Šimkus, care of "Tėvynė" 307 West 30th St.). Vadinasi kunaiškiausiai mano vardą Nežinūntį ir tai "Tėv." red. p. Račkauskas mano telegramą atplėšė ir jos turinį su visokiais savo komentarais paskleidė po Ameriką. Dabar iki manęs daėjo žinia, kad apie tą telegramą net prakalbos sakomos.

Palikdamas nuošaliai p. Račkausko pasiūlymą, šiuo metu viešai dar kartą pranešu, kad visi pinigai mano prakalbose surinkti eis vien tik nukentėjusiems nuo karės. Žinoma, reikia pinigų ir kitiems Lietuvos reikalams, bet apie juos bus atskirai kalbama ir aukos renkamos.

Taigi visuomenės prašau netikėti tam, kad mano surinkti pinigai nueis ne tam, kam jie buvo renkami. Visos aukos pirmuoju maršrutu važinėjant surinktos senai jau pasiūstos Lietuvii Draugijai nukentėjusiems del karės šelpiti ir kaip tik gausiu iš ten žinią, kad jau priimtos — paskelbiamos.

Lietuvių Draugijos atstovas St. Šimkus.

Prieš akis turime du atskiru dalyku — p. Račkausko, "Tėvynės" redaktoriaus, negražų pasiūlymą, atplėšiant svetimą laišką ir skleidžiant visokias paskalas, antrą — p. St. Šimkaus Lietuvii Draugijos pirminko nepaklausimą.

Negražus p. Račkausko, "Tėvynės" redaktoriaus, svetimo laiško atplėšimas, dar negražesnis viešas laiško panaudojimas, be to laiško, savininko žinio. Tas parodo, kad p. Račkauskui negalima pasitikėti lyg tiek, iki kiek pasitikėto lyg Lietuvii Draugijos pirminkas.

Lyg kiek negražus p. Račkausko, "Tėvynės" redaktoriaus pasiūlymas, lyg tiek nuostabi ir p. St. Šimkaus užimtoji pozicija link p. J. Gabrio. Tik pasvarstykite. P. J. Gabrij Amerikon siunčia Lietuvii Draugijai. Siunčia-gi tam, kad tas pasidarytų Lietuvii pašelpą gavus nuo amerikonių, o tuo pačiu gal ir Lietuvii Draugijos kasą, inplaukas padidinus. P-as J. Gabrys nėra tur-

tuolis, kad visas kelionės ir kitas išlaidas apmokėtų iš savo kišenės. Apmokėti tas išlaidas, matomai, apsiėmė Lietuvii Draugija ir tą gali padaryti p. St. Šimkus, kaipos tos draugijos atstovas. Dalykas ve kame: labai ir tikrai galimas dalykas, kad ačiū p. J. Gabrio kelionei išleistų pinigų, jis gali del karės nukentėjusiems lietuviams surinkti dešimtį, šimtą, o gal ir dar daugiau kartų išleistos pinigų sumos. P-as St. Šimkus, mūsų nuomone, daro didelę klaidą: besirūpindamas nuo karės nukentėjusiais, jis gali tuos uolainguosius nuskriausti. Kuomet žinoma, kad išleista pinigų suma gali atnešti šimteriopą sumą, kiekvienas, kad ir ne biznesierius, supras, jog išleisti tąją sumą del paties reikalo naudos verta. Tą suprato Lietuvii Draugijos valdyba, tą supras kiekvienas šaltai protu. Kodel-gi p. St. Šimkus to nenori suprasti? Daleiskim, kad p. St. Šimkus išties Lietuvii Draugijos nepaklausys, o per tai — sutrukdys p. J. Gabrio veikimą. Ką jis padaro? Jis tuo savo pasiūlymu pačius nukentėjusius del karės nuskriaus, nes del tos tai priežasties jiems gali tekti mažiau aukų. Juk ir pats p. St. Šimkus iš aukų dažnai atitraukdavo dalį del paskelbimų, salų susirinkimams apmokėjimo ir tt. Čia, taip sakant, bizniškoji dalyko pusė. Kodel p. St. Šimkus

nevisur vienodai saikuoja? Pasakymas, kad visi jo surinktieji pinigai eis vien nukentėjusiems del karės, yra mažuma neteisingas. P-o Šimkaus kelionės išlaidas ir kitokius dalykus reikia apmokėti ne iš ko kito, kaip iš tų pačių aukų. Reiškia ne visos aukos eis nukentėjusiems del karės ir p. St. Šimkus pasakė ne tą, ką jis turi pasakyti. Bet už p. St. Šimkaus išlaidas niekas nerugoja, nes tai yra neišvengtina, tai yra reikalas. Atpenč visi dalyką suprantantieji yra ir bus dėkingi už jo pasidarbavimą ir trisus. Bet kodel-gi p. St. Šimkus kituose atvejuose to reikalo nesupranta? Kam jis kitiems tokios pat rūšies, tik platesnį, pasidarbavimą nori trukdyti? Nesuprantame tame dalyke p. St. Šimkaus pasiūlymo.

Ant galo, tokiu griežtu pasistatymu ir Lietuvii Draugijai nepaklusnumu, jis gali nustoti ir nustos pasitikėti. Būnant Lietuvii Draugijoje, o dar labiau jos atstovu, negalima draugijos valdybos neklausyti. Jei kiekvienas draugijoje pradės elgtis savarankiškai ir dagi priešais įsakymu, pačioje draugijoje įvyks anarchija ir draugija nustos gyvuoti, kaip draugija, organizuotas būdas. Tai turėtų suprasti paprasčiausias žmogelis, netik p. St. Šimkus. Anarchija viešame lietuvii gyvenime jau senai nubodo, mums reikia eiti nors prie šiek tiek tokios disciplinos. Viešuos reikaluose negalima elgtis sulyg priežodžio "kas kaip išmano, taip save ga-

no", nors p. St. Šimkus prie to eina. Čia reikia tiek save "ganyti", kiek žiūrėti, kad būtų palaikoma tvarka ir nenukentėtų tiešas reikalas.

Manome, galop, kad p. St. Šimkus taip nusprendė su Lietuvii Draugijos pirminko įsakymu pasielgti ir apie tai visuomenei pranešti del keletos. Rėkšnių šukavimų baimės. Kas, visgi, parodo pas jį stoka pietiškos drąsos. Kaip nenorėtume apginti p. St. Šimkaus žingsnį vienok apginimui jokio argumento nesurandame. Užtai toki su jo atstovaujamos draugijos pirminku pasielgimą laikome nenuosekliu, netaktišku. Tokiu, manome, laikys kiekvienas šalčiaus mąstą ir kuriam Lietuvos ir jos žmonių labas apeina.

Prie šv. Jurgio Par. Mokyklos Įregistravimo.

Mums pranešus žinią, kad šv. Jurgio par. mokykla tapo įregistruota, atsirado žingeidaujančių, norinčių apie tą mokyklą plačiau žinių turėti. Štai vienas iš redakcijos gautų laiškų.

Gerb. Redakcija: "Draugo", No. 49 tarp kitko patėmėjau labai malonių žinelių, būtent, jog šv. Jurgio parapijos mokykla tapo įregistruota. Tiksliai tosios žinėlės užbaigimas išrodo man lyg keistokas, nes pasakytas: "ir kitos Chicago lietuvii mokyklos nei kiek nėra prastės". Taigi iš to suprantu, kad šv. Jurgio mokykla ne kaip pelniusi yra taji įregistravimą. Ar šiaip ar taip,

kada jau toji mokykla yra įregistruota ir tai pirmiausiai, neg kokia kita lietuviiškoji parapijinė mokykla Amerikoje — žingeidu būtų žinoti: kieno toji mokykla yra vedama arba kas joje mokina: vyrų ar moterų, vienuolių arba vienuolės ir kokie arba kokios?

Maloniai tad meldžiu, idant gerbiamoji Redakcija sekančiame No. "Draugo" teiktusi tą dalyką paaiškinti. Tikimasi, kad netik aš vienas, bet ir daugiau atsisiras žingeidaujančių.

Su pagarba J. Bizauskis.

Taigi visiems žingeidaujantiems galime štai ką pranešti.

Šv. Jurgio par. mokyklą veda ir joje mokytoja vienuolė, seserys Nazaretietės, lenkų vienuolyno. Mokytoja iš viso 10 seserų-vienuolių, daugumoj lietuvaitės, nors prie angliškos kalbos ir tulų mokiniu dalykų prisideda ir kitų tautų vienuolės. Mokinių, mokyklą lankančių, yra apie 5 šimtai.

Apie seserys Nazaretietes reikia šiek tiek paaiškinti. Kuomet lietuviai dar neturėjo savo vienuolių kongregacijos, šv. Kazimiero seserų vienuolyno, lietuvaitės, norinčios tapti vienuolėmis, turėdavo, būdavo priverstos glaustis prie svetintaučių. Pasidėkojant tai aplinkybei lietuvaičių-vienuolių galima veik visose vienuolijose rasti. Bet bene daugiausia jų susimetė prie lenkų, tapdamos vienuolėmis Nazaretietėmis. Tos tai seserys ir paėmė keletą Amerikos lietuvii mokyklų vedimą į savo rankas. Vieną iš jų yra šv. Jurgio par. mokykla. Tos mokyklos perdėtine yra vienuolė, lie-

tuvaite.

Bet šv. Jurgio par. mokykla nėra vienatinė lietuvii su pilnomis teisėmis mokykla. Taip antai Mt. Carmelo lietuvii parapijinės mokyklos (mokyklą veda šv. Kazimiero seserys) auklėtiniai be egzamenų yra priimami į augštesnes mokyklas (high schools). Turi šiek tiek privilegijas ir Philadelphia par. mokykla, kurią veda taip pat seserys — Kazimierietės. Visų Šventų par. mokyklą (mokytoja seserys — Kazimierietės) baigusių į augštesnes mokyklas (high schools) priima, tik reikia turėti iš mokyklos paliudijimą. Bet pilnas mokyklos pripažinimas, su valdiškomis mokyklomis sulyginamas teisių ir privilegijų žvilgsniu, berods tėra duotas šv. Jurgio par. mokyklai.

Reikia dar šiek tiek bandyti įvesti visus 8 sky-paaiškinimo. Parapijinės rūs, daugina mokytojų mokyklos nevisur bandoms skaičių. Del tos tai priežas įregistruoti, nes tam yraties jų turima daug nesma-namaža kliučių. Norint mokytojų reikalavimų iš įvairių kolonijų paimti parapi-jų turėti 8 skyrius (gra-jines mokyklas į savo rantes). Ne visos mokyklos 8 kas tur tiek daug, kad ne-skyrius turi, taigi nei nežino nei kaip pasielgti. Ar bando registruotis. Antras naujai išauklėtomis moky- iš valdžios pusės reikala-tojomis jau vedamas mo- vimas — kad maždaug ant kyklas papildyti, ar užim- kiekvieno 40 mokinių būtų ti naujas mokyklas. O čia viena mokytoja. Nevisur dar ir vedamose mokyklo- tą reikalavimą galima už- se mokinių skaičius paste- ganėdinti, nes daugeliose bėtinai greitai auga....

Bet seserys Kazimierie- puola ant kokių 50 — 60 tės del savo "garbės" (nors mokinių, o gal ir daugiau, ne del garbės dirba) pala- Kad įregistruoti, lieka du kymo, pasirįžo jau veda- keliu: arba mokinių ma- mas mokyklas pastatyti ant- žiau į mokyklą įsileisti; ar- ba mokytojų skaičių padi- dinti. Atstumti vaikus nuo- dauginti. Ir tai, nēr abejo- perdetine yra vienuolė, lie-

tai-gi tas ir nedaroma. O mokytojų skaičių padidin- ti vėl neperžengiamos kliu- tys: ar tai parapija per- biedna, bet dažniausia, kad mokytojų nēr iš kur gau- ti, nes šv. Kazimiero sese- rų skaičius nėra jau toks didelis. Kuomet seserų Ka- zimieriečių skaičius pašoks, o ir parapijos susitvarkys, nēr abejonės, kad visur pa- rapijinės mokyklos bus įregistruotos, su valdiško- mis mokyklomis teisėse su- lygintos. Kol kas tam nėra didelio "strioko", nes mo- kiniai iki tiek gerai išau- klėjami ir išlavinami, kad ir su kvotimais, įstojant į augštesnes mokyklas, leng- vai apsidirba.

Pastaruoju laiku visgi pradėta eiti prie to, kad lietuvii parapijinės mo- kyklos būtų įregistruotos. Taip seserys Kazimierietės savo vedamose mokyklose

Vysk. A. Baranausko

80m. gimimo sukaktuvių paminėjimai

Kiekviena tauta turi savo didvyrių, kurie jos vardą kelia, kurie savo prakilnių gyvenimu ir savo darbais daro garbę savo vien- genčiams ir pasistatė sau nemirtingą paminklą. Jų atmintis visados lieka tautoje, jų brangūs vardai su meile yra myniami ir paduoda- mi iš kartos į kartą.

Lietuvių tauta nors mažukė, tačiau jai nestokuoja savų didžiavirų. Vieni iš jų jau senai persikyrė su šiuo pasauliu, kiti dar gyvi būdami kelia lietuvii vardą. Istoriai kalba apie juos jiems numirus ir apvertina jų darbų.

Vienas iš mūsų tautos didvyrių, mūsų tautos žiedų yra a. a. Vyskupas A. Baranauskas. Kas mūsų nežino apie Vysk. A. Baranauską? Apie Vysk. Baranauską per ilgus amžius rašys biografai ir tik ainiai išvys visoje švie- soje aiškų jo paveiklą.

Kadangi šiais metais sukako 80 metų nuo dienos jo gimimo, nemanydamas rašyti pla- čios jo biografijos, norėčiau nors trumpai paaiškinti svarbiausias jo gyvenimo dienas ir jo veikalus, kad atnaujintume atmintį to garbingo ir brangaus mums lietuviams asmens.

Vysk. A. Baranauskas (Baronas) gimė sausio 17 d., 1835 m., Anykščiųose, Ukmergės apskr., Kauno gub. Anykščių gamtos gražu- mas, dori, dievobaimingi tėvai iš pat mažens išlavino mūsų didvyrių meilę to viso, kas yra gražu, dora ir prakilnu. Pasimokines vietinė- je liaudies mokykloje, mažas Antanukas įsto- jo į vyriausybės įsteigtą mokyklą, skiriamą valstiečių raštininkams. Sulyg įstatų, baigė šią mokyklą jaunikaiciai turėdavo tulą laiką atitarnauti valdžiai. Nepatiko tėviškas trok- štandiam mokslo jaunikaiciai toji tarnystė. I priežasties tėvų neturto neturėdamas lėšų įsto- ti augštesnėn mokyklon, Antanas pasiryžo pats savaimi mokintis ir taip tinkamai prisir- rengęs ir ingijęs reikalingus paliudijimus 1856 m. įstojo dvasiškon Varnių Seminarijon. Kaip visose Lietuvos mokyklose, taip ir kuni- gų seminarijose tais laikais viešpatavo lenkų dvasia. Lietuvii vardo ir kalbos žeminimas ir kitos nemalonios aplinkybės sužadino jau- nojo lietuvio klieriko savo tėvynės ir kalbos meilę. Po dviejų metų seminarijos vyresnybė gabų ir trokštantį mokslo vyrą išsiuntė Dva- siškon Petrogrado Akademijon. Akademijos rektorium tuomet buvo vysk. Beresnevičius, Žemaičių vyskupijos sufraganas. Pabaigusį su atsišymėjimu ir šv. Teologijos Magistro

laipsniu, vyskupas Beresnevičius jau tuomet kuniga Baranauską su pasaulinės vyriaus- bės žinia išrinko užsienin tolesnėms studijoms.

Užsienyje kun. B. lankė Muencheno ir Ry- mo universitetus visur sėdamas mokslo ži- nias. Po kelių metų kun. A. Baranauskas už- baigęs pilnai savo mokslus, sugrįžo namon, ir Žemaičių vyskupui Valančiui, tam antram mūsų tautos didvyriui, sutinkant, Vysk. Be- resnevičius paskyrė jį akademijos profeso- rium. Per lenkmetį daug Žemaičių vyskupi- jos kunigų liko valdžios prasišanti, kadangi bu- vo stoka kunigų, tad Vyskupas Valančius pa- liepė Baranauskui grįžti į savo vyskupiją ir 1867 m. paskyrė jį šv. Petro bažnyčios Ka- ne kamendoriui. Kada gi 1873 m. iš Varnių perkelta buvo į Kauną kunigų seminarija, kun. Baranauskas tapo paskirtu pirmiausia profesorium, paskui inspektorium ir ant ga- lo ilgus metus buvo rektorium. Tas pareigas jisai pildė su didžiausiu uolumu ligi 1884 m., savo auklėtinii mylimas, skiepijo jųjų šir- dyma apart dvasiško mokslo savo tėvynės ir tautos meilę. Po pasaulinės vyriausybės su- dvasiška santaiškai, 1882 m. šv. Tėvas Leonas XIII paskyrė kun. Baranauską Žemaičių vy- skupijos sufraganu. Vyskupo konsekraciją Baranauskas priėmė Petrograde, liepos 6 d., 1882 m. Būdamas vyskupu Palūkion, padė- jėjų, dažnai lankydavo Lietuvos parapijas, mēgdamas sakyti karštus pamokslus, žadinda- mas žmonių širdyse Dievo meilę ir stiprindas jų tikėjimą. Maskolijos valdžia skersai žiūrėjo į vyskupo Baranausko darbus, bet vy- skupas per visą ten gyvenimą nieškojo josios malonių, nepataikavo josios politikai. Tas ir buvo priežastimi, delko vyskupas Baranaus- kas niekadoms neturėjo nei vieno Rusijos or- dero, kaipio ištikimybės ženklų ir užsitraukė ant savės ministerių nemalonę. Tokiuose san- tikuose su Rusijos valdžia būnant vysk. Bar- jau nesitikejo augščiau kilti, ir visiškai neti- kėtai išgirsta buvo jo nominacija į Seinų vyskopus. Rugpiūčio 2 d., 1897 m. Ryme no- minacija liko patvirtinta. Atlikęs Petrogra- de visus formaliskumus su vyriausybe, vysku- pas Baranauskas grįžo Kaunan, o iš ten iš- važiojo į Seinus.

Neapsakomas džiaugsmas apėmė Seinų vy- skupijos lietuvius, sulaukus tokio garbingo ganytojo, kurio vardas plačiai buvo žinomas ne vien tarp lietuvii, bet ir svetintaučių. Di- dį tai įspūdį padarė ir lietuvius ir paguoda pripildė jų širdys, nes ligioli jie nebuvo tu- rėję lietuvii vysk., lietuviai nebuvo girdėję vy- skupo lietuviiškai kalbant. Seinų vyskupų so- stą, tarytum koki monopolį, turėjo savo ran- kose lenkai ir štai pirmas lietuvis patrijotas į apėmė. Apėmęs vyskupijos valdžią, vysku- pas stropiai ėmėsi darbo. Pirmiausia atkrei-

pė atidą į dvasiškiją, stengdamasis pakelti dvasiškiai ir moraliskiai. Rengė kunigams re- kolekcijas, pats joje vadovaudamas, žadino juos prie uolaus pildymo savo pareigų. Ypa- tingą domą atkreipė į Seminarijos auklėtinius, į jų dvasiškiją ir mokslišką išsilavinimą; pats dažnai atsilankydamas ant jų lekeijų gyvu žo- džiū ir pavyzdžiu rodydamas jiems jų augštą paaunkimą, ragino juosius gerai prisirengti prie kunigystės luomo. Vasaros laiku vysku- pas lankė vyskupijos bažnyčias, garsindamas Dievo žodį, teikdamas patvirtinimo sakramen- tą, šventindamas bažnyčias. Visas jojo lai- kas buvo užimtas.

Išties buvo tai vyras nepaprasto darb- stumo ir nesulyginamo darbe stropumo. Jis, tiesiog galima sakyti, nežinojo, kas tai yra atsilisio valandėlė. Štai kaip jis praleisdavo savo dieną, būdamas vyskupu. Vos diena- brėkstant atėdavo prieš šv. Sakramentą. Ta- da, rodos, užsimiršdavo esąs ant žemės, taip būdavo paskendęs maldoje. Likusįjį laiką nuo maldos ir vyskupo priedermių pasvėdavo rašymui ir, apskritai kalbant, proto darbiui, o vidurnaktis dažnai jį užtikdavo dar užsigul- sį ant krygų, arba su plunksna rankoje, tar- tum prikaltą prie rašomojo stalelio.

Kada jo spēkos pradėjo mažintis, kaip mirtis pradėjo siųsti pirmutinius savo pasiun- tinus, arti jo stovintieji prieteliai ir gydyto- jai patarė jam atsilisėti. Jisai vienok visokią atsilisio mintį nuo savęs atstumdavo, nenorė- damas pertraukti darbo. To darbstumo vai- siai yra ilga eilė įvairaus turinio veikalų iš kurių didžiulia ligioli yra rankraščiuose, ir gal kada teks juos pamatyti. Vieni iš prak- kilnesnių darbų a. a. vyskupo Baranausko — šv. Rašto vertimas. Norint jau penki šimtai metų su viršum buvo sukakę, kaip Kristaus mokslas apšvietė brangiąją mūsų tėvynę, no- rint mūsų žemę pagimdė daugelį garsingų vy- rų, tačiau dar nei vienas katalikų nepasiry- žo atlikti to taip prakilnaus darbo. Pastarai- siais savo gyvenimo metais su neapkalnuoja- ma energija stvėrėsi jisai šito milžiniško dar- bo. Jam pašventė visas savo pajėgas dirbdam- is ir persidirbdamas lig paskutinės savo gy- venimo valandos, ir tik viena mirtis tegalėjo plunksnā iš jo rankos ištraukti. Jisai, kaip liudija jo artimesnieji, rašydavo klupdamas ant kelių: dvasio jėgomis norėjo paveikti al- pstantį kūną. Mirtis, kari umai jį užklupo 26 d. lapkričio 1902 m. neleidž užbaigti pradėto- jo darbo. Tačiau jojo darbas pasiliks kaipio istoriškas paminklas.

Vyskupas A. B., tai tikras idealas kuni- go ir vyskupo. Tai tikras "Homo Dei" (Die- vo žmogus). Jisai netik buvo begalo darbštus, bet drauge ir tikras asketas, didžiai dievobai-

mingas. Jojo gyvenimas tai pavyzdys gyveni- mo pirmųjų krikščionių. Jisai gerai suprato savo, kaipio kunigo, o paskui vyskupo, pašau- kimą; pats iš savęs daug reikalavdavo, jisai daug reikalavo ir savo globai pavestų tiki- nčiųjų kunigų. Nepaprastu uolumu savo prie- dermių pildyme spindėjo visas jo gyvenimas.

Jisai buvo kartu tikruoju gilaus mokslo vyru. Iš mažens apdovanotas nepaprastu ta- lentu ir gabumais jisai ačiū minėtam savo darbštumui pasiekė augštesnį laipsnį keliose mokslo šakose. Nekalbant apie tai, kad kaipio kunigas ir vyskupas buvo jisai gilus teologas, filozofas, jisai pragarsėjo kaip tikras moki- slininkas trijose kitose mokslo šakose, kaip an- tai: filologijos, ypatingai matematikoj. Prieš ateisiant į Seinus, jis 14 m. pats savaimi moki- nosi matematikos. Tame dalyke jis nekartą pa- švėsdavęs 13 valandų į dieną. Kadangi aug- štesniųjų paskutinių mokyklų nebuvo baigęs, tai aišku, kad labai sunku buvo pačiam sa- vaimi mokintis. Bet ačiū savo gabumui, vysk. Baranauskas matematikojė pasiekė augštesnį laipsnį ir tame dalyke lenkų kalba parašė veikalą: "O transcendentalnej progresij". Tuomi atkreipė į save atidą rusų, lenkų ir kitų tautų mokslinei.

Ji reikia statyti didžiausiojū mūsų kal- bos žinovu, ir gal tikrai neseniai miręs a. a. kun. Jaunius, Petrogrado Akademijos profeso- rius galėtų su jū susilyginti. Jo raštai visad bus klasiškais mūsų literatūroje. Vysk. Baranauskas rašė ir kitose kalbose, norėda- mas atkreipti atidą rusų ir lenkų už perse- kiojamą lietuvii tautos ir tokiu būdu nemaža prisidėjo prie lietuvii spaudos atgavimo.

13 metų praėjo jam numirus, tačiau lig- siol dar lietuviai neįstengė jam pastatyti ant grabo tinkamo paminklo. Ar nepapeiktinas apsieidimas?

I. A.

VYSK. A. BARANAUSKAS, KAIPO DAINIUS.

Nemėnėsiu ką a. a. Vysk. A. Baranauskas inėkė lietuvii tautos gyvenimam, jos sielos at- gaivinimam, kaipio kun., kaipio Vyskupas, bet tikiai kaipio literatas, dainius, kaipio autorius vieno iš puikiausių mūsų literatūroje veikalų "Anykščių Šilelio".

Kaip žinome, "Anykščių Šilelis" nėra vienatinis autorius veikalas. Jis yra para- šęs nemažai tautiškių dainų, kurios iki šiai die- nai visur dainuojamos; taipgi ir giesmių. Apie tai rašo Dr. J. Basanavičius knygoje "Gabijs", paaukotos Lietuvos Dainiaus, Vysk. Antano Baranausko, atminimui. Jisai sako: "kada aš su kun. Antano Baranausko vardu

Informacijos.

Ištyginti visų narių mokesniai pagal metus senumo.

Gale lapkričio mėn., pabaigėme išsiuntinėti pranešimus visoms kuopoms: po kiek kuriam nariui pareis mokėti mėnesiui į apsaugos fondą (pomirtinėms) pagal metus senumo. Jeigu kuri kuopa minėto pranešimo būtų negavusi, kogleičiausiai praneškit. Tie pranešimai buvo pasiūti kuopų raštininkams ir nors mes išsiuntinėjome visiems, bet kartais gali atsitikti, kad kuopos raštininkas permaino gyvenimo vietą ir centro raštininkui greit nepraneša apie tai; senoj gyvenimo vietoj kas nors paima ir siuntinį ar laiška nudangina.

Iš tų listų arba pranešimų, kiekvienas kuopos raštininkas privalo intraukti į savo knygas: kiekvieno nario laiką prisirašymo, metus, kiek turėjo prisirašydamos, ir mokesnį po kiek katram pareina mokėti mėnesiui į apsaugos fondą; taipogi pertaisyti savo kuopos knygos narių numerius pagal tuos, kaip yra surašyti nariai ant listo.

Surasti laiką, kada kuris narys prisirašė, sužinoti metus senumo, išskaitliuoti kiek kuriam pareina mokėti ir pagalios išrašyti listus visų narių visoms kuopoms — buvo tai milžiniškas darbas centro raštinėje, kuri vienam žmogui apdirbti būtų mažiausiai emė metus laiko ar ilgiau. Todel idant darbą padaryti į laiką ir kad kuopoms pranešimai būtų išsiuntinėti į laiką centro raštininkui prisiėjo samdyti net du nuolatinius pagalbininkus. Suprantama, darbą skubinant, o kas blogiausia, priėjo kone visų senų narių ieškoti prisirašymo metų senosiose centro knygos, kuriose viskas taip sumaišyta, kad netik narius, bet ir kai-kurias kuopas vos tik galima buvo surasti, verčiant visus lapus nuo pradžios iki pabaigai knygos; mat po alfabetu nėra daugumos kuopų visai užrašyta, taigi galėjo kartais įsiskverbti ir klaida, galėjo būt vienam-kitam nariui užrašyti metai klaidingai. Užtai kuopų raštininkai malonėsit tuos pranešimus gerai peržiūrėti dabar, pirm negu nariai pradės mokėti ir jeigu kur pasirodytų klaidingai užrašyti metai, arba klaidingai pagal metus nustatyta mokesnis — kogleičiausiai praneškit centrai raštininkui. Tik susimildami, nepamirškite metus bereikalingai, kaip kad jau kelis laiškus gavome su išmetinėjimais, būk buvę negerai užrašyti metai. Sako toks ir toks narys prisirašydamos turėjo mažiau metų, negu mes užrašėme. Gerai, atverčiame knygas, ieškome, yra aiškiai užrašyta, kada prisirašė ir kiek tuom laiku turė-

je metų. Metai matyt paties nario buvo paduoti prisirašant ir į knygas negalėjo kitaip būti užrašyti kaip tik iš aplikacijų, dabar kuopos raštininkas praneša, būt jo metai esą daug mažesni. Taigi aišku, ar pirmiau buvo neteisingai paduoti ar dabar, negalima žinoti. Tokiam atsitikime mes visgi laikysime metų paduotų prie prisirašymo; jeigu kas norės metus numazinti, turės priduoti tam tikrus priparodymus metų teisingumo.

Mokėstis pagal naują lentelę sulgy metų senumo, prasidės sausio mėn. 1916 metų. Patartina, kad kuopos dabar atlaikytų, ekrst susirinkimus; kuopų, viršaičiai paaiškintų nariams apie reformas iš informacijų telpančių darbu organe; pasakyti ir užrašyti kiekvienam nariui ant knygelės po kiek jam pareis mokėti mėnesiui į kiekvieną fondą atskirai ir kiek viso. Tokiu būdu kuopų raštininkai palengvintų patys sau darbą, nes ant mėnesinio susirinkimo suėję nariai, jau žinos kiek katram reikia mokėti ir, raštininkui priimant mokesnius, nereikės trukdyti laiko su aiškinimais. Taipgi kuopų raštininkai turi įsitęmyti štai ką: — kada rinks pirmutinius apsaugos mokesnius, sausio mėn. turi taipogi paimti ir lėšų fondo mokesnius (iškiriant tuos, kurie dabar mokėjo iš kalno) ir lėšų fondą, prie padavimo antraščių, taipogi turi paimti adresus visų tų narių, kurie dabar nepridavė, nežūrint jei jis gauna dabar organą ir gyvena toj pačioj vietoj keliolika metų, nes mums visų narių antrašus reikia turėti centro knygoje. Kaip apsaugos, taip lėšų fondo ir pašelpos mokesnius nariai galės mokėti už vieną mėnesį ar už daugiau, kaip kam geriau patiks. Kas netingi lankytis ant susirinkimų, geriausia mokėti kas mėnesis, kas tingi, gali užsimokėti už kelis mėnesius iš kalno.

Kuopų susirinkimai.

Pagal naują tvarką, dabar kone butinai kuopoms reikės laikyt susirinkimai kas mėnesis: viena delto, kad nariai mokės mokesnius kas mėnesis, bet ne bertainines, kaip ikišiol buvę; antra, del geresnio tvarkymosi ir smarkesnio judėjimo kuopose. Dabar susirinkimui užstojus ant tikro kelio, prasidės gyvensnis judėjimas visame organizacijos kune. Atsirai įvairių sumanymų, svarstymų, pranešimų, susinesimų kuopų su centru, centro su kuopoms. Jau mažai kuopų yra, kuriose nebūtų narių pašelpos skyriuje. Atsirai ligonių, reikės juos lankyti, pranešt kuopai ant susirinkimo apie jų sirgimą, apkalbėjimas apie pašelpą

ir tt. Taigi iš to viso matos, kad susirinkimus kuopos turi laikyti kas mėnesis. Mėnesiniai susirinkimai net neką ap sunkintų kuopos raštininką, jei tik nepalengvintų. Juk dažniau laikant susirinkimus neužsivilks joki reikalai, greičiau bus galima atlikti susirinkimai; mokesniai irgi yra lengviau priiminėti kas mėnesis, negu skaitliuoti už kelis mėnesius ir da saugotis, kad nepadaryti klaidos skaitliavime. Vienok būtų labai gerai ir net reikalinga, kad kuopos įvestų madą laikyti susirinkimus pradžioje kiekvieno mėnesio: padėkim, po pirmąjį tą sekmadienį (nedėldienį) ar šiaip bet katrą vakarą, pirmoj mėnesio savaitėj. Susirinkimai vistiek reikia laikyti, vėliau ar ankščiau. Ant kiek vėliai, tai yra pabaigoj mėnesio, atlaikomi susirinkimai padaro nemalonumų, ant tiek laikant pradžioj mėnesio padarytų parankumo. Tik įsivaizdinkim. Laikant susirinkimą paskutinioje dienos mėnesio, pasitaiko, kad daugelis narių būdami skolingi užmiršta ateit užsimokėti, arba tame laike buvo susirgę; už kelių dienų atsiminę, nori užsimokėti, bet jau pervėlu, jau mėnesis praėjęs, na ir taip ne vienas labai greitai gali pulti suspendavimui. Kuopos sekretoriams irgi: matydami, kad jau paskutinės dienos, skubina rašyti ir skaitliuoti mokesnius, kad nepavėluotų pasiūsti; besklubindamas ne kartą padaro klaidą: ar tai kokį užsimokėjusį narį apleidžia, arba užrašo netam mokesnį, ar tai pinigų negerai suskaitliuoja, prisimėia per daug, ar per mažai ir t. p.

Iš to pasidaro bėdos ir centre: nei tokią kuopą skaityti pasivėlavusia nei į laiką užsimokėjusia; padėkim, išrodo būk už tą mėnesį nemokėta. Nes jeigu užrašys už spalio mėn., o pinigai priimta lapkričio, nesutiks skaitlynės, per tai į kito mėnesio rubriką prisieina net po du kartus rašyti, kaip gauni kitą mokėsnį į laiką. Laikant-gi susirinkimus pradžioje mėnesio, tų nemalonumų nebūtų; jeigu narys būtų užmiršęs užsimokėti ar sirgo ir negalėjo pribūt ant susirinkimo, tai vienok da mėnesis nepasibaigė, jis gali prašyti kuopos raštininko, kad jo mokesnį priimtų ir pasiūstų į centrą. Bet suprantama, geriausiai visiems nariams pribūti užsimokėti ant susirinkimų, kuomet yra sušaukiama, tik labai išimtinam reikale, kaip sakiau, delei ligos ar šiaip jau didelės priežas ties, kuopos raštininkas gali padaryti tokiam nariui malonę, jei da nėra pervėlu. Vėlg, laikant susirinkimus pradžioje mėnesio, kuopos raštininkui nereikia taip labai skubinti; turi laiko viską gerai surašyti, su-

skaitliuoti ir teisingą pinigų sumą nusiūsti į centrą; centro raštininkui irgi daug parankiau, kuomet mokesniai buma prisimėiam pradžioje mėnesio: pirmiau susitrauks narių mokesniai į centro knygas, greičiau bus išrašyti ir išsiuntinėti naujiems nariams paliudijimai ir į laiką bus galima išduoti atskaitas apie susiv. stovį. Taigi rūpinkites visos kuopos įvesti papratiman laikyti susirinkimus visados pradžioje mėnesio.

Susivienijimo išleista knyga "Lietuvių ir Lenkų Unija" — Dovaną nariams.

Kaip jau nariams yra žinoma iš pranešimo gerb. susiv. knygiaus paskutiniam "Draugo" numeryje, išėjo iš spaudos susivienijimo lėšomis išleista knyga, viršui užvardinta, ir kad visi pilnai užsimokėję nariai gaus tą knygą dovanai. Toji knyga susivienijimui atstojė išleisti bemaž šeši šimtai dolerių, bet, jeigu nariai ją tinkamai skaitys, beabejonės, anoji atneš daug didesnę dvasišką naudą, negu tie keli šimtai dolerių. Kadangi susiv. rūpinetis medžiaginis narių likimas, bet taipgi apšvietimas, lavinimas proto, taigi ir nepasigailėta tokios sumos pinigų delei narių užgaudėdimo, by tik ingytų daugiau naudos, kaip kūrui taip protui. Netrukus toji knyga bus išsiuntinėta į kuopas. Tai graži šv. Kalėdoms dovana, kurią gaus kiekvienas narys, kuris užsimokės visus mokesnius sausio mėn. 1916 metų. Todel gerbiamieji nariai neužmirškite, visi iki vienam užsimokėkit, kad nenustotumet tokios gražios dovanos.

Kuopos privalo šaukti pirmutinį mėnesinį susirinkimą tuojau po Naujų Metų ir kiekvienam užsimokančiam nariui nors už sausio mėn. pilnai visus mokesnius, dūti po knygą — dovaną. Kurie nemokės, tiems knygos neduoti.

J. S. Vasiliaskas, Susiv. Raštininkas.

S. L. R. K. A. CONNECTICUT APSKRICIO REIKALUOSE ATSIŠAUKIMAS.

Mes žinome, kad mūsų Tėvynė mūrksta kraujuose ir asarose. Pradedant seneliu ir baigiant mažiausiu kūdikiu, visi kenčia neįpasakytą vargą, alkį ir šaltį; šimtai, gal tūkstančiai, rasi ir dar daugiau mardėja ne vien tik pabėgusieji nuo kulkų, bet ir pasilikę prigimtam namelyje, Lietuvos — Tėvynės laukuose. Nuo jų viskas valdžios išplėsta, arba suakmenėjusiems širdimis kareiviu. Mes žinom, kad jie šaukiasi mūsų pagalbos, — mes gelbstime, bet sulyginus su pagelbos reikalaujančių vargu, gelbstime taip mažai... Nesmagu prisipažinti, bet teisybė.

Mes pergyvename laiką — kad jam panašų Lietuvos ir viso pasaulio istorija mums neprimena. Taip, senovėje lietuviai kariavo, ginėsi nuo užpuolikų ir už savo tėvynės reikalus, bet kariavo tik dalis josios silpnės karės laukas, visi, nuo seniausio iki jauniausio ka-

rės sukuryje, nėra Lietuvoje lietuvio, kurį karės ugminės liežuviai nelytėjo. Lietuva nėra milžiniška našta.

Eisime prie dalyko. Nuo mūsų, Amerikos lietuvių, iš dalies priguli ir tolimesnis Lietuvos likimas. Mums reikia dirbti tėvynės labui, bet neprivalome ir save užmiršti. Kas paniekina, apleidžia savo gyvenimą, tas daug greičiau apleis — paniekins tautos reikalus.

Gerinkime savo tautos ūkį čia Amerikoje, nors tiek, kiek leis laikas. Tai yra: stiprinkime savo organizacijas, kurios suorganizuos ant tėvynės meilės pamatų, ir tuom eisime prie savo tikslo. Juo stipresnės bus čia organizacijos, tuo daugiau įstengsime prigelti tėvynę.

Mūsų Comm. Apskr. valdyba rūpinasi kaip nors padaryti agitaciją savo apielinkėse; nori paleisti organizatorių į kiekvieną kampelį kur tik lietuvių yra, bet tam tikslui reikalinga truputis pinigų. Mūsų Comm. Apskr. išdės tuščias, todėl negalime atsielti savo užmąymo. Malonus S. L. R. K. A. nariai ir geros valios žmonės! — kviečiame Jumis pagelbon.

Pildydami antrojo Apskricio suvažiavimo nutarimus, leidžiame ant išlaikymo keletą dolerių, kurie bus padalyti į kelis laimikius. Tuo tikimes padidinti išdą ir galėsime pavartyti agitaciją. Neužilgo Apskr. raštininkas išsiuntinės tikietus knygtėse su smulkesniais paaiškinimais.

Meldžiame Jūsų parėmimo.

J. Sagevičius, Apskr. pirm.

S. L. R. K. A. NARIŲ DOMAI.

Prašant permainyti adresą visad atmintkite pažymėti savo seną ir naują adresą ir prie kokios kuopos priklausote. Tokiu būdu pagelbėsite mums sumazinti darbą administracijai ir Jūsų reikalavimai visad laike bus išpildomi. Nepaminint kuopos numerio ir nepaduoant seno adreso, ima ilgą laiką ir kartais reikalavimai negalima išpildyti.

"DRAUGO" Adm.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 39 kuopa laikys pirmutinį susirinkimą, nedėlioje, 19 dieną gruodžio 1915 metų, 3 valandą po pietų, Ellis svetainėje, 5728 S. State gatvės.

Meldžiama visus narius būtinai atsilankyti, nes bus svarstoma labai svarbus reikalai. Šiame susirinkime nariai turės priduoti savo tikrus antrašus kuopos raštininkui ir užsimokėti po 30 centų už siuntinėjamą 3 mėnesiams organo. Taipgi bus dalinama Lietuvos Katalikų Spaudos Draugijos "METRASTIS" 1916. Visi užsiskusieji nepamirškite, kad reikės užsimokėti už "Metraštį" ant šio susirinkimo.

Apart visų svarbių reikalų bus rinkimas naujos valdybos 1916 metams. Nariai už nepribuvimą į minėtą susirinkimą papuls po bausmę sulgy kuopos nusprendimo.

Kviečia visus, A. J. SUTKUS, 39 kp. S. L. R. K. A. Rašt.

EXTRA SUSIRINKIMAS

47-tos kuopos S. L. R. K. A. Mt. Carmel atsibus 19 dieną gruodžio 1915 m., parapijinėj salėj po sumai. Visi nariai yra kviečiami ateit, nes yra svarbių nutarimų, taipogi bertaininiai mokesniai bus priimami, kaip ant reguleriško susirinkimo.

Kp. Raštininkas

Stasys Petruškevičius, 546 W. 2nd st., Mt. Carmel, Pa.

LEWISTON, ME.

S. L. R. K. A. 26-ta kuopa gruodžio 19 dieną, 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus svetainėje laikys susirinkimą. Visus narius prašom susirinkti, nes turime daug svarbių dalykų apkalbėti. Reikės pasitarti apie naujus mokesčius, už organą pinigų sumokėti, taip-pat pasiūsti narių antrašus į centrą.

M. Čeršekevičia, rašt. 39 kp. S. L. R. K. A. Rašt.

SWOYERS, PA.

S. L. R. K. A. 77 kuopa gruodžio 19 dieną, 3 val. po pietų, A. Antonaičio salėje laikys ekstra susirinkimą. Meldžiama visus narius būtinai atsilankyti nes bus svarstoma labai svarbus reikalai. Šiame susirinkime nariai turės priduoti savo antrašus kuopos sekretorini ir užsimokėti po 30 centų už siuntinėjamą 3 mėnesiams organo ir į lėšų fondą.

Antanas Kotkevičia, sekr.

PORTAGE, PA.

86 kuopos bus laikytas mėtinis susirinkimas 19 d. gruodžio. Prašau visų narių 86 kuopos neatbūtinai pribūt ant susirinkimo. Bus rinkimas naujų viršaičių ir kitokių svarbių veikalų apsvartymas. Prašau visų narių pamiršt pribūt ant susirinkimo.

V. J. Savukas, rašt.

ROSELAND, ILL.

S. L. R. K. A. 33 kp. laikys pirmutinį susirinkimą gruodžio, 19 d., 1 val. po pietų. Visų švenčių parapijos svetainėje. Gerbiamieji nariai malonėkite susirinkti koksaitlingiausiai, nes turime — labai daug svarbių reikalų aptarti. Bus rinkimas naujos valdybos 1916 metams ir aiškina apie naujas reformas. Kviečia visus.

K. D. Rubinas, rašt.

BROOKLYN, N. Y.

Draugystės Karalienės Aniolų ir 56 kuopa S. L. R. K. A. laikys ekstra susirinkimą, gruodžio 17 d., 7:30 val. vakare, svetainėj 73 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Taigi gerbiamieji draugai neatbūtinai pribūkite ir užsimokėkite savo prigulinius mokesnius, kaip žinote, kad jau nutarėme prisidėti prie susivienijimo į pašelpinį skyrį. Delto žinokite, jeigu nebūsite ant sekančio susirinkimo ir neprisiūsite mokesnių, tai liksite suspenduoti. O jeigu ir nanytumet ir vėliau užsimokėti, tai vis turite klaidą, delto, kad negausite organo, o užmokėti turėsite. Taigi kiekvienas pasistatorkite. 2-tas dalykas. Gerbiamieji, kurie nenorite prisidėti prie pašelpinio skyriaus, Susiv., tai mokėkite mokesnius, į apsaugos skyrius, bet neatsimokėkite nuo tos dižiausios ir tikriausios prieglaudų, S. L. R. K. A.

Steponas Karvelis, 56 kp. sekr.

SEKANČIOS KNYGOS

GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNYGYNE:—

1. "Būdas senovės Lietuvių" — Daukanto.
2. "Chistamatija" — kun. Miluko;
3. "Europos istorija" — Freeman;
4. "Lietuviai Amerikoje" — Jono;
5. "Kuomi žmonės gyvena" — Jociaus;
6. "Petras Žemaitis" — Astrauskis;
7. "Kražių skerdynė" — kun. Žilinskis;
8. "Diedai ir Gražina" — Micksas;

Ant aplikacijos turi būti kuopos antspauda, ir parašai viršaičių ir krasos ženkleliu už 10c.

Kun. S. J. Struckus.

SUSIV. LIET. R-KAT. AM. VALDYBOS ANTRAŠAI:

Prezidentas, — K. Krūšinskas, 59 Teneyck st., Brooklyn, N. Y.
Vice-Prezidentas, — A. Petruskaitė, 563 N. River st., Waterbury, Conn.
Sekretorius, — J. S. Vasiliaskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasierius, — Pranas Burba, 458 Main st., Edwardsville —Kingston, Pa.

Kasos Globėjai: — J. Stulgaitis, 122 S. Mead st., Wilkes-Barre, Pa.

J. B. Valukonis, 233 Broadway, S. Boston, Mass.

Dvasiškas Vadovas, — kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Knygytis, — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gdytojas, — Dr. A. K. Ratkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

CHICAGOS APSKRICIO, S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.
Rašt. J. J. Palekas, 4629 S. Paulina, st., Chicago, Ill.

PAIESKOJIMAI.

Paieskan savo vyro Antano Antanavičiaus. 2 metai kaip maže apleidė palikdamas su mažais kūdikiais; aš esu labai nesveika, serganti. Jeigu kas žinote apie jį, ar gyvas ar miręs kur, malonėkite man pranešti. Duosiu dešimtį dol. (\$10.00) atlyginimo.

Ona Antanavičienė, 41 Wolecott st., New Haven Conn.

Paieskan savo giminių, seserių ir brolienės — Izabelės Janikunaitės ir Gasparo Janikuno iš Meilunų sodžiaus, Vabalninkų par., taipgi Nastazijos ir Veronikos Bučintės, Kazimiero ir Liudviko Bučių iš Sylių sodžiaus, Vabalninkų par. Jeigu kas žinote — praneškite: Katrina Gricunaitė, Windsor House, Athol, Mass.

Didelis Uždėjimas
Jubilerinės Krautuvės
John Jasinski
4642 South Ashland, Ave.
Visokiis Anksniais ir kitokiis daiktai k. t. ziegorely ir litykių daiktai.

Jei norite gero laikrodžio, gryo aukso žiedų, lencingėlių, auskarių, gražių šukų moterišioms į plaukus įsieti, tai pas mus galėsite pasirinkti pagal savo norą.

Taipgi turime didelį skaitlių pasirinkimui prasiųky armoniku, koncertinų, skripky, vargonų ir tt. Taipgi gvarantotas britvas iš geriausio plieno ir daug kitokių daiktų.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA DRAUGYSTĖS ŠV. JONO

Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Raštininkas Adv. A. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Išdėininkas B. Vaisnora, 1514 Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa.

Išdo globėjai:

A. Nausiedienė, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.

Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.

SVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Keliošis, 1344 So. Jackson st.

Pagalbininkas, Kaimieras Burba, 1416 So. Park ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1338 Sheridan Rd.

Finansų raštininkas, Jeronimas Šemulinas, 759 Marion st.

Kasinskas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria st.

Kasos globėjai:

Juozapas Skuldzis, 1112 10th st.

Raimunda Rulevičia, 1330 So. Jackson st.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park ave.

2. Maršalka, Antanas Didjurgis, 1327 So. Park ave.

Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainė, 9 ir So. Lincoln gatv.

AM. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOŠ CENTRO VALDYBA.

Pirm. — Marijona Jušienė, 129 Melrose st., Montello, Mass.

Vice-pirm. — Pranciška Nutaitaitė, 2006 String st., Chicago, Ill.

Rašt. — M. L. Gurinskaitė, 3347 Auburn ave., Chicago, Ill.

Išd. — Antanina Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Išdo globėjos: Pranciška Macijauskaitė, 4358 S. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Ona Nausiedienė, 1447 S. 50th ave., Cicero, Ill.

Daktarė-Kvotėja: Dr. A. S. Šlakenė, 3352 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Dvas. Vadovas: kun. F. Kėmėsis, 50 W. 6th st., So. Boston, Mass.

SVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1025 S. Main st.

Vice-pirmininkas, Mikolas Jankevičius, 1614 15th st.

Protokolų raštininkas, Jonas J. Merčaitis, 1530 S. West st.

Finansų raštininkas ir Išdėininkas Pov. P. Petrėnas, 422 Island ave.

Išdo globėjai: Jonas Zubinas, 1129 S. Church st.

Vincetas Kadzevičia, 411 Island ave.

Maršalkos, Kazimieras Brazas, 1543 S. West st., ir Izidorius Komza.

DRAUGYSTĖS ŠV. JURGIO KAREIVIO, NORWOOD, MASS.

Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.

Pag. P. Kudirka, 31 Franklin st.

Prot. Rašt. J. Veraekas, 1184 Washington st.

Fin. Rašt. V. Sereika, 568 Pleasant st.

Išdėininkas V. Kavaliauskas, 22 Staravant ave.

Išdo globėjai: K. Spridavičia, 1025 Washington st.

S. Vitkauskas, 1038 Washington st.

Maršalka G. Glebas, 61 Sturtevant ave.

Valit ate.

YOUNGSTOWN, OHIO.

31 d. gruodžio (Dec.), 1915 m., Lietuvių Progresyviškas Klubas rengia balių Rumania svetainė.

645 No. kampas Poland ave., Franklin ave., ir Gibson gat.

Balius prasidės 6 val. vak. ir trauksis iki vėlybai nakčiai. Įžanga Vienas doleris porai.

Apert šokių, bus žaislų, skrajojanti krasa ir kitokie dalykai. Bus duodamos dovanos. Kas gaus daugiau atviručių, nežinot ar vyrai ar merginos, gaus gyvų gėlių bukietą. Antra do-

vana bus auksinis laikrodėlis.

Youngstowniečiai ir aplinkinės lietuviai, nepraleiskite progos linksmai pasitikt naujus metus.

Užprašo

Komitetas.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokymuisi roduoti, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso — \$1.60

Kas atsiųs išskiepš šią apgarsinimą iš "Draugo" ir \$1.00 per money order, tau gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis

R. F. D. Route 2, HUDSON, N. Y.

DEŠIMT MILLJONŲ AKRU

nejudintos žemės Arkansas ir Louisianoj laukia kolonistų. Ganyklos per dešimt mėnesių, gausios lietus, derlius nuo penkių iki penkiolikos tonų per akėrį, nereikalinga uždaugos del ūkės gyvulių, ir didelis mėsos poreikis, yra viršenybės. Gera žemė nuo \$5 iki \$10 už akėrį prie Rock Island geležkelių. Mes galime suteikti jums vispuses, pasitiktinas žinias — informacijas apie ūkininkavimo progas teritorijoj, kurią mes pasiulome. Rašyk jūsu pačių kalba pas L. M. Allen, Passenger Traffic Manager Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago, Ill.

Reikalaukite!

Kiekvienas gaus dykai didelį "Draugo" Knygyno Kataliogą. Prisiųskite savo vardą ir pilną aiškų adresą.

Adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

Pearl Queen Koncertinos

76 — 102 rakty oktavos ir trigubi liežuveliai, dabar ji yra vartojama visų geriausių muzikantų Suvenyose Valstijose.

Prasik mūsų katalogo, jis yra veltai.

Georgi & Vitak Music Co.

4663 Gross ave.,

CHICAGO, ILL.

A. M. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklelių draugystėms, o ypatingai: kokardų, guzikų, metalinių, anameliuotų ir padengty celluloid'u, šarpu, veliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieka artistiška

M. A. Norkunas

166 Melrose St. Montello, Mass.

"ŽVIRBLIS"

NAUJAS JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Spali mėnesyje pradėjo eiti vienatinis visoj Amerikoje, mėnesinis juokų ir satyros laikraštis,

"ŽVIRBLIS"

kurs neužgana nei kataliko, nei cioliko, nei tautininko, bet visiems vienodai čirškia, ir nuo visų ima po 1 dolerį i metus.

"ŽVIRBLIS"

čirškia tik vieną kartą i mėnesį. Tuojaus reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolerio gauna 25 centus. Apart to, kiekvienas agentas už kiekvieną šimtą surastų prenumeratorių gauna po 5 dolerius dovanų. Meldžiame siųsti prenumeras ir korespondencijas. Vieną numerį visi gausit veltui tik prisiųskit savo adresą.

"ŽVIRBLIS"

Box 576

FOREST CITY, PA.

Jau išėjo iš spaudos

LIETUVOS ISTORIJA

Sutaisyta PRANO

Tinkamas vadovėlis Lietuvių Parapijinės Mokykloms ir abelnai norintiems trumpai susipažinti su Lietuvių praeitimi.

Kainuoja 20 centų

Imant po daugiau nuleidžiama nuošimtis.

Reikalaukite:

Draugas Publishing Co. 1800 W. 46th St.

CHICAGO, ILL.

Klausk Brolį!

As duodu puikią naują barberiską britvą ir da pridodu mony arba juodą knygą, iš kurios kiekvienas gali išmokyti ir lengvai padaryti šimtus visokių štukų, kaip tai: kaip prigandyti pinigų iš oro arba kaip tikrai atspėti žmogaus metus ir daug kitokių. Už tą viską prisiųskite man tikrai 2 dolerius, o puiki britvą ir juodoji knyga tuoj gaus prieš jumis stulioj ant stalo.

L. PAULAUŠKAS,

152 Millbury st., WORCESTER, MASS.

FARMA FARMA!!

110 akru gerai pradirtos žemės, geri budinkai, gražus nedidelis sodnai, žemė juodžemis su molin.

Vietoms juodžemis su žviru. Yra gražaus materijalo miško. Graži upė bėga par tan žemę. Netoli gražaus miestuko ir geležkelio šalėje lietuvių farmierio.

Parsiduoda greitai laiku, už \$1,300. Pusę reikią įmokėti, likusius ant 3-go išmokėjimo su 3-čių procentu.

Ateik arba rašyk tuojau.

JOHN D. SIMANOWSKI

239 Railway Exchange Bldg. Chicago, Ill.

Phone Wabash 361

del norite turēt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITIS"

"ATEITIS" išleis 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Sultomis darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda paaujusias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabų redaktorių, kuriai sandarbininkauja visą eilę įjyminaus lietuvių rašytojų.

"ATEITIS" kainu tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Užrašyk \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "Ateiti" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO., 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gelbkite Gimines!

per Lietuvio-Vokiečių Biurą

Visa Lietuva po Vokiečių valdžia, todėl visi liškai ir dokumentai turi būti rašomi Vokiečių kalba, nes lietuviški liškai cenzura neleidžia. Mes turime tiesioginius susisiekimus su Vokiečių konsalais ir dabartine vokiečių valdžia Lietuvoj. Mes padarome visus žemių nuosavybių raštus ir įvairius dokumentus vokiečių kalba. Sujauksime praduojusias gimines ir jų turtą. Vertiname ir gerbiame liškuos gimines vokiečių ir lietuvių kalbos. Toliau gyvenanti prisiųskite savo lietuviški raštus liškuos, o mes išversime vokiečiai. Reikale vertimus patvirtiname Notaru antspaudu. Norinti išvėsti ar parašyti liškuos turį prisiųsti \$1.00. Jeigu norite kad prisiųstus liškuos turtus Lietuvoj nepažūtų, tai atsiųskite tuojau. Rašydami platensį žinių įdekitė stempų atsakymui. Adresuokite:

Lithuanian-German Bureau

3149 So. Halsted Street, CHICAGO

Valandos vietos lietuviams: Paprastai vakarais nuo 6 iki 9; Subatomis nuo 2 iki 9; Nedėliomis nuo 10 iki 4 po pietų.

Kada persiškai

įtrink kaklą, krutinę ir apasias kojų

Doro Richter's

PAIN-EXPELLER

Tuojaus apsaugojau nuo ligų ir gydo

Tikras tikrai su pažymėta marke

"IKARA"

50c ir 50c. butelikuose visose aptiekose arba

P. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išleis 3 kartus į savaitę: Utarninkais ir Ketvergais. Prenumerata kasmetu metams Amerikoj \$2.50 metams, pusei metų \$1.25.

Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusei metų.

Rašykite liadien, o gausite vieną numerį pasiūlymų dykai, adresuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.

Mahoney City, Pa.

DRAUGYSCIŲ DOMAI.

Kiekvienas skaitantis žino kokią rolę lošia mūsų gyvenime geras laikraštis. Kurie laikraštį skaitome, ir suprantame ką skaitome, tu priderytė yra aiškinti ir raginti kitus skaityti. Praktiškiausias būdas prie patinimo gerų laikraščių skaitymo ir skleidimo apšvietos — tai patarimas draugystės pasiskirti gerą laikraštį sau už organą. Tą kiekvienas daugiaus matantis suprantame. Todel "DRAUGAS", geisdamas skleisti tikrąją apšvietą tarpe savo brolių lietuvių-katalikų, už kviečia visas draugas ir tai atkreipti domą ir apsiima lietuvių draugijoms būti organu. Kada visi draugijonariai "DRAUGA" nutaria imti, draugijos valdybos adresai, susirinkimų vieta ir laikas, balių ir piknikai bus "DRAUGE" garsinami dykai. Tokiu būdu draugijų nariams "DRAUGAS" bus siunčiamas tik už \$1.00 visą metą. Mažoms draugijėlėms, arba kurių nevisi nariai sutinka organą imti, suteikiame specijale sąlygas ant užklauso.

Draugijos viršininkui paprašius ir pranešus iš laiko, mes mielai sutinkame susirinkimam pristatyti visiems nariams po vieną egz. "DRAUGO" del peržiūrėjimo dykai. Naudokitės iš progos ir skleiskime apšvietą, platindami dorą katalikišką laikraštį.

"DRAUGO" Administracija.

Norinti e ms Pikti KALEDŲ DOVANAS

Kiekvienas iš mūsų stengiasi atminti savo geras draugus ir gimines, Kalėdoms atėjus papperkant jiems šokių-tokių dovanėle. Daugelis perka visai nenaudingus ir nereikalingus dalykus. Mūsų nuomone, puikiais dovanu yra gera knyga. Knyga neustojia vertės per ilgus metus ir gavęs knyga dovanoms visad jus atmins, kada tik paimis ją i rankas skaityti. Tarpe gerų dovanoms knygų mes rekomenduojame sekančias:

Amerikos Liet. Katalikų METRASTIS 1916 m. Su daugybe paveikslų draugijų, kuopų, parapijų gyvenimo ir daugybe visokių informacijų, eilių ir dailios literatūros. 448 puslapiai malonaus pasižiūrėjimo ir skaitymo. Yra tai veikalas nemirtingos vertės. Kaina 75c.

Gražiai apdaryta \$1.20

Labai puikiais "Morocco" viršeliais 275

Oliveris Twistas. Labai puiki apysaka versta iš anglų kalbos. 1.00

Huckleberry Finnas. Viena iš labiausiai užimančių apysakų. 75

No. 5527. Dailus rožančius, puikioje dėžutėje, gražiai auksuotas 50

Maldaknygės:

Mažas Naujas Aukso Altorelis, Aniolas Sargas, Breivorielis, Danguaus Žvaigždutė labai puikiais apdarais. Kainos nuo 30c. iki \$2.00.

Norėdami, parasykite kokios vertės dovaną norite padaryti ir kam; t. y. jaunikačiui, mergelei ar seneliams, o mes pataikysime Jums kuogeriausiai tam tikslui pririnkti tinkamą maldaknygę.

Norintiems katalogas siunčiamas dykai ant pareikalavimo.

DRAUGAS PUB. CO., 1800 W. 46 ST., CHICAGO, ILL.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELEŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Ankštiniai, panausinti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodžių tikrai už \$9.75 žėdų. Tie gražūs laikrodėliai puikiai išlėžyti, dubeltai likstai, gerai laik rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi dabiati laiką, moteriški ir vyriški gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražūs laikrodėliai, negėda bus nei draugams toki parodyti. Jeigu nori turėti gerą dzeigėrį tai stai mūsų pasiūlymas: Mes nusysime šitą laikrodį kiekvienam C. O. D. už \$5.75 ir ekspreso kaštus del peržiūrėjimo. Jei nepatiks, nemokėsime nei cento. Mes riskuojame viską. Auksinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

10 LABAI GERU ŠTUKU UŽ \$1.00

Su niekuo taip smulsi nepalinksmini kaip su geromis štukomis. Visi žmogus moka geru štuku, tas vado pradžia laika lietuvių jėiga tik nori, nes dabar sunkiai geriamos progos, nes tik už 1 dol. gausi 10 labai geru štukų. As esu lietuvis, magikas ir breodymas rengias tik už 1 dolerį paduoti 10 geriausių štukų, todėl nelauk lig. drus smogus, arba tris vėlia. Štukos, kurias as junc prisiūsiu, yra suolorderiuok tojaus, o po dienos visi manys, kad tu esi labai man labai lengvos padaryti, taip kad kiekvienas ir lietuvis pamokims kaip tas štukas padaryti, išsineis tu pda diena kaip gausi orderi. Nusiuntimo kaštus as apmokiu. Prisiųsk \$1, o gausi tas štukas.

JUOZAS SZIKAS. 3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Geriausios augštos vertės aikrodėlių, žiedų ir brankmenų pasirinkimas žemjaušią kainą Jus rasite pas

H. JOFFEY

4625 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Tos Šnekos ir Šnekos.

Apie Tautos Tarybą bešnekančias, pasirodė, kad "kas galva, tai protas". Kiekvienas atskirai protuoja, savas propozicijas duoda, papėlimus žeria, tą glosto, tą peikia, aną pakloja ir tt. "Vien. Lietuvinių" siūlo savas propozicijas, "Ateitį" savo pučia, socialistų laikraščiai dairosi į užpakalį, kaip čia atgal pradėjus trauktis, o visi sykiu katalikams špygas rodo, klerikalais pravardžiuoja.

Jei šneka, o ne geras noras ir tiesus pasirizimas gali prie vienybės privesti, valia šnekti. Bet ko, ko, geros valios tikrai reikia. Be to viskas nueis niekais.

ŽODIS Į MOTERIS

Jau sukaną metai. nuo suaukštėjimo A. L. R. K. Mot. Sąjungos. Nors per tuos metus ir priaugo apie 500 narių, bet tai visai mažutėlis nušimtis palyginus su skaitliu lietuvių moterų ir merginų esančių čia Amerikoje. Kiek jau skelbia, ragina per spaudą, per prakalbas, bet kažkas mūsų moterų prie apsvietos, prie susipratimo eina, ne norint užgauti, vėžio riečia.

Prie organizacijų rašomasi tik iš biuizniško atžvilgio, padėkim, taip, ot, kad įmokėtis vienas centas, atneštų materiališkos naudos už penkis centus, bet rašytis prie idejinių organizacijų lyg ir sunkoka, nes ten mokėsimai išrodo keletą centų didesni už pašalpinį draugijų. Bet argi tik lietuvės tiek ir tesuprastų, ar nenorėtų daugiau suprasti? Juk jeigu mes lietuvės, tai esame kaitos tautai; jeigu lie-

tuvaičių vardą nešiojame, tai privalome ką nors ir veikti dėl lietuvių labo. Labai gaila, kad iki šiol neprisidėjo prie Moterų Sąjungos ir daugiau inteligentių katalikų; mes jų ir taip mažai teturime čia Amerikoje, bet kaiku-rios iš mūsų žymių inteligentių, nors ir laikais kviečiamos — nieko ant jų neatsakė, tiesiog ignoravo Sąjungą. O gal tai toks lietuvių inteli-gentių privalumas? Visgi, roda, kas daugiau žino ir su-pranta, turėtų gėbėti toms, kurios netiek žino, ypač nors mėginti būti naudingoms ne-prityrusioms mūsų sesutėms. Bet turėkime viltį, kad gal dar kada ateityje atbus ir kaiku-rios mūsų inteligentės.

Moterų Sąjunga turi didelę užduotį ateityje. Lietuvės su-siorganizavę čia Amerikoje, galėtų labai svarbią rolę lošt visuomenės gyvenime. Jeigu nori, kad ateinančios kartos neištautų, turime pirmiau-sia žiūrėti, kad pačios moti-nos būtų tautiškai susipratę. Argi gražu mums būtų, kad mūsų tautos istorijoje būtų po moterų vardais parašyta: "Šios tautos moterys buvo nerangios, tamsios, tautiškai numirę, — užtai jų vaikai ta-po nutautėliais". Juk, rodo, turėtume dirbti taip, kad ist-orija apie mus galėtų kalbėti: "Lietuvių tautos moterys sa-vo patrijotizmu, pasišventimu užlaikė tautišką dvasią, išau-klėjo lietuvių".

Moterų Sąjunga — vienati-nė moterų viltis. Pašalpinės draugijos išeina iš mados, vi-sokie pamėgdžiojimai ameri-kanų, jų klubai, rateliai, ne-jstengs ir nenuveiks tiek ge-ro pačioms lietuvėms ir mūsų tautai, kaip susisipietimas, su-koncentravimas jėgų į vieną didelę organizaciją.

Dar per šį mėnesį įstojimas į Sąjungą per pusę numazins. Gerai būtų, kad kur dar

nėra kuopų, kad veiklesnės, šviesesnės moterys ir mergi-nos rūpintųsi sutvert kuopas. Vietose gi kur kuopos jau yra, privalėtų neprigulinti čia Są-jungą naudotis iš progos ir į-ją rašytis. Ypač veiklesnės ir susipratusios lietuvės turėtų daugiau veikti tarp moterų.

Sveikas patarimas, paagi-tavimas, daug reiškia. Taipgi nepamirškime didin-ti Moterų Kalėdinį Fondą. Jau chiegiatės pradžią pa-darė. Tik viena Mot. Sąjun-gos kuopa suaukojo 33 dol. Te-gul ir kitos kuopos neapsile-džia. Ypač privalėtų atsižy-mėti moterų turtingos pašal-pinės draugijos. Nėgana su-sielpst savo tarpe, bet atsi-minkime ir apie nelaimingą mūsų Tėvynę.

Nina.

Kas Kitam Duobę Kasa...

"Tėvynės" 50-tam numeryje telpa net keturias špaltos šlykščių ir tiek asmeniškos polemikos S. L. A. presiden-to F. Živatkauko su "Lietu-vo" redaktoriu B. K. Balu-čiu, kad noroms-nenoroms, užsina klausimas: kodėl "Tė-rynės" redaktorius ant tiek netaktiškai pasielgė — neper-sėjo Živatkauko?

Negalima nei daleisti, kad tokios didelės organizacijos kaip S. L. A. organo redakto-rius nesuprastų nei pačių ele-mentariškiausių taisyklių: lei-sti kam nors per laikraštį be jokio pamato ant ko nors už-sipuldinėti — atsako ne vie-nas straipsnio autorius, bet laikraščio redaktorius ir lei-dėjas.

Išina, kad "Tėvynės" re-daktorius yra arba ištikrųjų ignoramus arba tokį nuduo-da... tiktai kad gavus sau ne-patinamą asmenį inkasti.

Kad jam nudavimas ignora-mus pasisekė, tai nėra abejo-nės. Živatkaukas apkaltin-damas Balutį ir Gabrijelį šelmy-stoj, išpildo visus "Tėvynės" redaktoriaus pareigas, y-pač link Gabrio. Bet kas už-tatai atsakys, jeigu, daleiski-me, Gabrys arba Balutis arba ir abudu prie "Tėvynės" pri-kiptų? Gal Živatkaukas su Račkausku?

Jeigu taip būtų, tai dar nie-ko, bet dalykas tame, kad už "Tėvynę" tilpusius straip-snius atsako visos S. L. A.

Kaip dabar bus p. redakto-riau? Kad Živatkaukas už savo rašinėlių neatsako, tai pats rašinėlis liudija. Ir argi kar-čiaminkui galima tai už pik-tą imti? Anot Balučio, tai ne-jų žmogaus biznis. Ar gi "Tė-rynės" redaktorius to nežino-jo koks S. L. A. prezidento užsiėmimas? Jeigu žinojo — ar nevertėjo žmogaus atidą atkreipti, jog savo rašinėliu, geriau šmeižtu, inkampina patį S. L. A.?

Taip tai, kitam duobę be-kasdamas, kita syk ar tiktai pats "Tėvynės" redaktorius įjon neimpulsis.

Nuo savęs galiu tiek pridur-ti. Esmi pilnai persitikinęs, kad "Tėvynės" redaktoriaus ant p. Gabrio užsipuldinėji-mas yra bereikalingas ir ta-me, jeigu kokios, gal teks tei-sme ir pačiam p. redaktoriui persitikrinti. \$500.00 už toki-veikalo, kaip Kudirkos raštų, redagavimą, mano nuomone, netiktai ne per daug, bet per-maža. Man ypatiskai, kaip ir kitiems, su kuriais teko susi-eiti, sprendžiant pagal jų iš-sitarimą, Kudirkos raštai la-bai patinka ir mums ant Gab-rio rugoti nėra už ką. Ant galo, jeigu p. Gabrys ir būtų daug daugiau lėšų padaręs sanryšį su Kudirkos raštų iš-leidimu, jįsai nieko tokio žemo nebūtų papildę, jeigu būtų

tai, kad ir per daug, užmokė-jes, kas nuo jo reikalau-ta. Ant kiek man žinoma, p. Gab-rys nėra leidimo knygų eks-pertu. Ir tai be abejonės ži-no Živatkaukas su Račkaus-ku, abudu. O dergia!

Narys S. L. A. ir T. M. D.

Red. prierasas: Talpiname a-pie mums svetimus dalykus rašinėli, vien dėl rašančiojo prašymo, nes jis nesitiki, kad S. L. A. organo "Tėvynės" redaktoriaus, tą rašinėli "Tė-rynėn" indėtu.

UZDAVINYS.

2. Sakosi katalikas, turi ka-taliko vardą, bet su katalikais nenori išvien veikti, kunigams į kulnis spiaudo — ką reikia daryti, kad kataliku ne vien iš vardo, bet ir veikimo pada-rius?

B. K. B.

Šis - Tas

Chicago gatvės vaizdelis, iš "Nedėlios Naujienų" "Lite-ratūros Skyriaus" Burbulo iš-rankiotas:

Moteris.
Moteris.
Mergaitė.
Vyras su cigaru.
Boba.
Vyras be cigaro.
Mergaitė.
Nigeris.
Senas dėdas.
Štai vyras be cigaro.
Vyras šėmu siutu.
Vyras melsu siutu.
Vyras išprosyto kelinėm.
Vyras apdribusio kelinėm.
Vyras.
Vyras.
Mergaitė.
Boba.
Vyras.
Štai jaunikaitis su paraitotom kelinėm.
Štai vyras su portfelium.

Štai jums "Nedėlios Nau-jienu" ir visa dailioji litera-tūra, nuo 18 namo augsto ant State gatvės nužiūrėta. Tikra latviška skabaputra, tik ką be socialistų lašinių.

— Katalikai, kur tu? — šaukia visos Amerikos laisva-maniai.

—Prie Morgan gatv., Chica-go, tupiu, — atsako "katali-kiško" dienraščio menadže-rius.

— Kaip vašeci biznis seka-si? — klausia nemoramos.

— All-right, tik ką gavau nezaličninkų-kunigų susirin-kimo paskelbimą, — du dolo-riu kaip už dyką, — apsidžiau-gia "katalikas" — biznieri.

Liet. Darb. Sąjungos Fon-das ir vėl keliais šimtais laip-snių aukštyn pašoko. Jei iki Naujų Metų juodoji termome-

tro palkutė pasieks Ararato kalno viršūnės, — Lai gyvuo-ja Darbininkų Sąjunga!

Jei paimsi ir perskaitysi, tai tik penkis centus užmokė-si, bet jeigu norėsi pasigėrė-ti, — tai jau, brolau, 3 kvote-rius brauk iš kišenės. Gra-žesnių knygų, kaip Lietuvių Katalikų Metraščių ir "Imk ir Skaityk" visame pasaulyje nesumedžiosi. Nesnausk!

Amerikoj lietuviškos sąjū-gos dygsta, kaip grybai po lie-taus. Bet pamėgink jas vi-sas sujungti į vieną krūvą, tuoj vyresnioji sesutė, lietuvių abelno sujimo sąjunga, tu špyga panosin pakiša. Iš-graušk!

Stoi, čitai ir udivinaiš! "Tėvynės" redaktoriaus pra-dėjo svetimus laiškus ir tele-gramas cenzuruoti. Turbūt ponui Račkauskui prisimėso "Matuska-Rossija?"

susipažinau, neatsimenu gerai, rodos, tečiau jau pirmiau buvau apsipažinęs su "Smalau-siu", po kuria slaptyfarde įsai jau buvo Ivin-škio "Kalendoriuose" savo eiles apgarsinęs.

Vėliaus pasirodžius "Anykščių Šileliui", dr. J. Basanavičius, tuomet dar buvęs stude-n-tu, vakacijos pradžioje 1874 ar 5-se metuose, grįždamas iš Maskvos tiksliai apstojto Kau-ne "A. Š." autorių pažinti geizdamas. Nuo to laiko, įsai beveik kas vakacijos atkankydavo "A. Š." autorį. "Nemenkai ir nekarta", sako Dr. Basanavičius, "įsai mane vaišino savo paties rašytomis ir komponuotomis gies-mėmis, kaip: "Sveika Marija, dangaus leli-ja" ir kitomis; labai įausmingai, nors silpnu balsu giedodamas ir ant klavikardo žaisda-mas. Taip-pat deklamuodavo kartais ir kai-kurias savo paties daineles "Kalmi ant kal-nų" ir kitokias".

Kuomi labiausiai A. Baranauskas savep traukė savuosius bendralinkius, tai ne savo vardu, kaip vėlykupas, bet savo dainiškuoju talentu, kursai "Anykščių Šilelyje" buvo taip puikiai, anot dr. Basanavičiaus, rasi, gražiau ir už Adomo Mickėvičiaus Lietuvos gamtos ap-rašyme, apsiereiškęs, o prieš kurį netik lietu-viai, bet ir svetimačiai galvas nulenkia.

Norėčiau priminti apie "A. Šilelio" kili-mą. Apie tai štai ką pasakoja Adomas Jak-štas "Gabijoj":

Buvo tai 1857—1858 mokslo metuose. Dvasi-ka iškalbą išguldinėję tuomet Varnių seminari-joj kun. Antanas Gabysas, išguldinėjo ne lietuviškai, bet lenkiškai... Ateidamas ant leki-jų, atnešėdavo tai Mickėvičių, tai Krasinski, tai Šlovacki. Ant vienos iš tokių lekių kun. Gabys, perskaitęs iš Pan Tadeus'o Lietuvos gyrių ap-rašymą, emė girti poetiškus — to veikalo grožius, paskui nuo poemos nukreipė šneka į lenkų kal-bą, pradėjo plačiai aiškinti, kaip ji graži, tur-tiniga, dailiai skambanti, ir tt. Kliebikai klausė amis ištempe, tarsi pranašo žodžių... Iškelės į padangos lenkų kalbą, emė bauriai tyčiotis iš lie-tuviškos kalbos, kad ji, girdi, gera tik piemenims ir tamsiems ūkininkams, kad joje negalima iš-reikšti jokių augštesnių minčių, kad ji poezijai vi-sai netinkanti ir tt. ir tt.

Žodžių sakant, išniekino, išdėgė lietuvių kalbą, kaip tik vien ištutėjęs lietuvis tegali pada-ryti. Kaip patiko ta lekija kitiems klerikams, nė-ra žinoma, bet A. Baroniui ji stačiai lyg peiliu širdin-jamego. Jame atsirado gyvas noras — atsištoti ir garsiai, visiems girdžiant, viešai prabilti: "Kun. profesoriau! Tamsta begėdiškai melojai, arba ka-li ko visai neįsmanai!" Tuomi tas ir užsibaigė. Bet užmirkti jo žodžių, išniekinančių lietuvių kal-bą, niekiam negalėjo. Tetai nenurimo tolei, kolei-tą pačią vasarą, 1858 m., namon parvažiavęs, ne-

parašė "A. Šilelio" pirmosios dalies, o sekančią vasarą antrosios.

Tokiu būdu "A. Šilelis" pagal A. Barono mintį turėjo būti lyg koks darodymas, jog lietuvių kalboje galima puikiai išreikšti viso-kias poezijos grožybes ir prakliniausias min-tis ir jog per tai visoki Gabšiai ir jam pana-sūs yra tikri išgamos ir melagiai.

Tokia tai "Anykščių Šilelio" geneza. Taip tai, kad ne lenkomanas kun. Gabys, ra-sit ir būtinum visai "A. Š." neturėjo. Iš to pasirodė, kaip tai kartais mūsų priešai, no-rėdami mums blogą padaryti, nenoroms daug gero padaro.

Dabar prisizūreikime į patį "Šilelį". Iš pirmųjų "A. Š." eilių galima suprasti, kad tuomet, kada autorius emėsi apie jį rašyti, šilelis jau buvo nuteriotas, arba nebetoks kaip kitasyk buvo. Štai kaip autorius apie jį sako:

"Kalmi kelmuoti, pakalnės nuplikę!
Kas jūsu grožei senobinei tiki?
Kur toji puikybė jūsu pasidėjo?
Kur ramus jūsu užimas nuo vėjo,
Kai balto miško lapeliai šlamėjo,
Ir senos pušys siuravo, braskėjo?
Kur jūsu paukščiai, paukšteliai, paukštytės,
Katrų čiulbančių taip ramu klausyties?
Kur jūsu žvėrys, gyvuliai, žvėreliai?
Kur žvėrių uolos, laužai ir urveliai?
Visa prapulė, tik ant lauko pliko
Kelios pušelės apkreivės liko!...
Skujoms, šakelėms iš šikšnos nuklotą
Kepina saulė nenaudingą plotą".

Toliaus autorius prisimena šilelį, kuomet tas pilnoj savo didybėje siuravo, siaudė ir gamtos apdovanotas gražybėmis ir turtu žmo-gaus širdį ir sielą savęs traukė.

— Miškan, būdavo, eini tai net akį veria;
Vat taip linksmina dušią, ažu širdies tveria,
Kad net širdžiai apasalus, nekarta dumojai:
Ar miške aš čia stoviu, ar dangau ar rojui?
Kur tik uostai, vis miela: giria nosį trina!

Kiek čia neapsakomos grožybės, kiek ža-vėjančio malonumo autoriaus jausta Anyk-ščių girioje; kiek širdį glostančio ir savęp žmo-gaus sielą traukiančio saldus ramumėlio iš-reikšta. Tarsi visos gamtos grožybės, meilūs patogumai, lyg tyčia "A. Šilelyje" būtų su-sikrovę, kad nuvarginta lietuvių siela galėtų liuosai atsikvėpti ir ramiai jame pasilsėti, nes ten, kaip autorius sako:

— "Minkštuokai samany patalai ištiesti,
Galvą int save traukia ir liula užliesti".

Tie visi išpuščiai, kuriuos autorius taip vaizdingai nupiešia yra šilelį puošintis vir-šutinis jo rūbas. O kiek grožybės ir kokia gamtos dovanų gausybė "A. Šilelio" pata-le? Štai ką autorius apie tai sako:

— "Uogenujai, kaip rutos, kelmais želia,
Juodas, raudonas uogas išsirpusias kelia.
Ant žalio, rausvo, balšvo dugnio taškai grybn,
Tarp medžių marguliuoja iš savų sodybų".

Čia autorius aprašo įvairių grybų gausy-bę, kaikiuriems ir vardu neužteko, iš tokio au-ropaprasto daugumo.

— "Anie jų žmonės renkia, anie žvėrys griaužin;
Jeg bėgdami per mišką galvijai išlaužia;
Arba patys savaimi suglebę supsta.
Iš jų trašos želmui aplinkoms išplusta".

Taip-pat ir miško medžių įvairumas ne-paprastai skaitlingas. Autorius aprašydamas jų įvairumą ir skyrus štai ką sako:

— "Vinkšnos, šaltėkšniai, Hepai ir nesuskatyti
Kitokių medžių skyriai tarp jų iškaistyti.
Juos tiktai miške augę žmonės tepažįsta;
Daktarai ir žinijoms, kur po miškus klysta,
Jų lapais, jų žievelėmis arba šaknia kieta
Nuo ligų ir padarų gydžią visą svieta".

Toksai miško turtingumas, toks jo me-džių įvairumas teikia žmonėms netik vaistų nuo padarų, ir visokių ligų, bet ir prieglau-dą, pastogę ir kitokių patogumų. Autorius gyvai jausdamas tą visą, sako:

— "E, mums prastiems žmoneliams tik žiūrėt patogų.
Kai juos dengia Apveizda žalių lapų stogų,
Kai kožna burbulytė išsprogsta, suskyla,
Kai žiedų varškė šakos obelių pražija,
Kai per vasar žaliuoja tamsaus šilo šone,
Kai rudenio lapeliai geltoni, raudoni,
Tartum krauju Marėupio pakalnės aptraukia,
Ir kai pliki stubrai, pavasario laukia".

O pavasariui atėjus paplyšta į visus kras-tus "Šilelio" kvepėjimas. Čia autorius taip puikiai ir taip vaiz-Engai aprašo šilelio kvė-pėjimą.

— "E, kvepimas, jau ką-gi! čia sakais pušeliu,
Čia vėjelis dvelkietis su kvapu žiedeliu:
Jauti pievos dobilą baltą ir raudoną,
Jauti ramunės, žeburus, žoleles dirvonų;
Jauti iš juodo kapėliaus skruzdėlyną kvapą,
Ir iš medžių, iš skujų, iš šikų iš lapų
Vis kitoki kvapai: kaip vėjelis dvelksi,
Kožną kartą kitoki kvapu užsielgisi.
Čia samanos su bruknioms šileliu užpluko;

Čia medžio žiedų kvapas — lyg sodas pratruko. Tartum miškas kvepuoja, nelyginant žveris: Savo kvapus po laukus kaip berte pabėgęs Laukais, pievoms atgauna. — Viduje pušinėlių, Jauti sau gražiai kvapą dirvų ir pievelių. Ir taip visa sumiša, vėjelius praskysta, Kad nei nosis šių kvapų visų nepažįsta; Tik, tartum, giria, pieva ir laukas sus'tarę, Iš brangiausių kvėpalų mišinį padarę Dievui ant garbės ruko, taip ramiai, taip meiliai".

Kiek čia grožio, kiek autoriaus poetiško talento jausmų supinta į tą tikrai gyvą eilių posmelį, kiekvienas tėvynę mylįs Lietuvos sū-nus ar duklė pilnai gali jausti ir suprasti. Tas pats saka "A. Š." iki pat galui.

Turiu viltį, kad tie keli privesti posme-liai, paskatins visus paskaityti "A. Šilelį" nuo galo iki galui, nes tai yra vienas iš puikiau-šių literatūroj veiklų ir tikriausiu gavintojų tėvynės meilės jausmų.

"Anykščių Šilelis" tikrai yra mūsų tautos dvasiai menas. Anot Dr. J. Basanavičiaus, "Anykščių Šileliui" pasirodžius, nemažai ir ištautėjusių Lietuvos sūnų atgaivino savo širdyse tėvynės meilės jausmus. O kiek en-gijos ir pasišventimo sužadina jaunųjų širdyse — jau nebesurokuosi.

Vyskupas A. Baranauskas kaip žinovas lietuvių kalbos išmokino nevieną mūsų kunigų guodoti ir mylėti savo kalbą. Įsai buvo tik-ras žadintojas ir kurstytojas tėvynės meilės. Kiek ir ką gero įsai būtų galėjęs suteikti lietuvių literatūrai prie kitokių gyvenimo są-lygų, tik daisiprotėti galima. Dr. Basanavi-čius sako: "Buvo tai žmogus, kuriame didi, rodos, dar ne visiškai išsivyniojusį poetišką talentą užspaudė kunigystė". Kartą dr. Ba-sanavičius išreikšęs Vyskupui A. Baranaus-kui į akis gailėstingumą, kad jis turėdamas taip puikų poetišką talentą nenori lietuviams ir daugiau ką suteikti kuomi jie pasidžiaugti galėtų, A. Baranauskas sutraukęs pečiais, iš-sitarė: "Kunigystės priedermės — ir poezija... Kaip sutaukinti? Sunku!"

Rodos, kunigo uolumas, nemenas mok-slas, gilus protas ir kiti dvasios gabumai lei-do A. Baranauskui ingyti vyskupo titulą, in-tekme Bažnyčioje ir tautoje, bet, rodos, reikė-tų pripažinti, jog nemarystė A. Baranausko vardui suteikė ne vyskupo titulas, bet daini-ninkystė. Kaip vyskupo Ant. Baranausko vardas jau ir dabar užmirštin eina, o tulam laikui praslinkus, gal tik liks Seinų vyskupijos istorijoje. Kaip "A. Šilelio" autorius, Anta-nas Baranauskas liks lietuvių literatūroje, iki ta literatūra bus literatūra vadinta ir iki Lie-tuvoje neperstos skambėję mūsų kalbos balsai!

O.

Socialistai, suvalge pėty-čioje kiaulienios šmūtuką, ap-silažo ir dar pasako: — bai-gaš, tai geras kepsnys. Bet kuomet jiems pasiulyta "nau-jieniškos" kiaulienios, — visi vienu balsu suriko: — biau-ry-bė, kaip smirdi!

Ejo labai senas seneliukas, apsieliautęs sudrįskusiais šuo-beliukais; užkliuvo nabagėlė varčios ir pradėjo eiti iš pra-džios. Tas atsitiko Lietuvoje.

Amerikoje dar keistesnis apsiereiškimas įvyko: Zovadės bėga cicilikai, barzdas augsta užriete, kiutina laisvamaniai — "tautininkai", ryšiomis ta-likeliais prunkčia lietuvių demokratai ir, subėgę visi prie katalikiškos bažnyčios mūro, pakramtė jį dantimis, padau-žė galvomis, pauostė, palaušė, ir nusprendė, kad ne jų spē-koms sugriauti kietąją uolą, — išnaujo pradėjo ieškoti le-rikalizmo.

"Tėvynės" Kipso pastabas subytino "Tėvynės" redakei-jos straipsnius. Gal teisingai sakoma: — kur laisvamaniai neigali, ten velniukštį pasian-čia.

Lietuvių katalikų dienraštis net trejas sukaktuves paminė-jo, bet ne vienam jubilėjų auksinės plunksnos nepado-vojo. Gal jų pritruko?

Pruseikos, Balučiai ir Bran-dukai — tai tik pseudomai — ne ypatos. Apie juos atvirei galima kalbėti.

Pripažintų Amerikos lietu-viai spaudos sandoras, sąjū-gas ir draugias už Tautos Tarybą, — visos vienybės ant amžių pražutų.

Vėjų labiausiai bijosi lais-vamanis, eicilikas ir "katali-kiškas" katalikas.

Burbulas.

Waterburio, Conn. Kronika.

IS MŪSŲ DRAUGIJŲ GYVENIMO.

Nauja "Aido" valdyba.
Grudžio 5 d., š. m. teatrališka "Aido" draugija laikė mėnesinį ir metinį susirinkimą šv. Jurgio par. svetainėje. Susirinkimą atidarė pirmininkas K. Razmantas. Pirmausia išrinkta nauja kuopos valdyba, į kurią įėjo: A. Lazdauskas — pirmininku, A. Jurkanaitė — raštininke, O. Levanauskaitė — literatūros komisijos narė ir J. Janušaitė — maršalka.

Istojo į "Motinėles" narių skaičių.

Kad draugija laiko susirinkimus, berods, tame nieko svarbaus nėra, bet šis susirinkimas buvo nepaprastu, nauju kitu skirtingu, nes draugija "Aidas" per šį susirinkimą istojo į "Motinėles" draugijos narių skaičių ir nuo šiol laiko nuo laiko rems savo centais augštesnius mokslus einančią lietuvių jaunomenę.

Gausios Aukos Lietuvai.

Nuveikta šiame susirinkime ir daugias naudingų darbų. Taip va, iš draugijos aukos paskirta nuo karės nukentėjusiems Lietuvoje \$5.00. Ir pavienių narių nemažai sumest.

Aukojo sekančios ypatos: po \$1.00: J. Bandzevičius, J. Tikišius, J. Rakauskas, J. S. Niekštis, M. Augustauskas, K. Razmantas, J. Šalūnas, A. Tinius; po 50c: K. Cibirka, P. Zokaitis, J. Kovas; po 25c: O. Levanauskaitė, M. Šiugzdiniūtė, J. Nemura. Smulkiosios surinkta 60c. Iš viso sumesta, priskaitant 5 dol. iš dr-jos kasos, \$15.85, kurie per vietinį Tautos Fondo skrydį bus pasiųsti centran.

Kas "Aido" nuveikta?

Neprošalį dabar būtų pažvelgti, ką naudingo yra nuveikusi "Aido" draugija?

Nuo pat pradžios susitvėrimo ji nenuilstančiai darbavosi ir darbuojasi visuomenės naudai, pakeldama lietuvišką sceną. Jos rūpesnių parengta daug spektaklių, vakarų ir teatrų. Gana bus pažymėti tokius veikalus, kaip "Mindaugas", "Pilėnų Kunigaikštis", "Živilė", kuriuos draugijos spekomis sulošta, kad suprasti kaip ji yra veikli ir naudinga. Be to buvo daugybė atliktų kitokių veikalių.

Nariai karšti tėvynainiai.

Šios draugijos narių skaičius siekia vos 30 ypatų, bet visi yra darbštūs ir karšti tėvynainiai, ypatingai atsižymi tame merginos, iš kurių visos, neišskiriant čia gimusių, dirba kaip galėdamos vietinių lietuvių tarpe.

Ir.

"Aido" draugija daug laiko ir truso pasvečia, kad tik daugiau surinkus nuo karės nukentėjusiems lietuviams aukų. Vienu žodžiu, "Aidas", kaip katalikiškai tautiška draugija, jog tai atgailos laikas, o ne linksminimosi, daugiau renkasi į bažnyčią ir ramiai rengiasi sutikti brangias Kalėdoms.

Teatrališkas Komitetas.

KALĖDOMS BESIARTINANT.

Prasidėjus adventui, pasidarė lyg kiek ramiau: apstojo klegėsis ir užimas.

Krikščionys-katalikai nuostojo dar šokus ir kitokius pasilinksminimus, nes jie atjaudžia, jog tai atgailos laikas, o ne linksminimosi, daugiau renkasi į bažnyčią ir ramiai rengiasi sutikti brangias Kalėdoms.

lėdų šventės.

Kaip laisvamaniai Kalėdų laukia.

Rodos, kiekvienas žmogus turėtų suprasti to atgailos laiko svarbą, bet, kur tau. Štai, mūsų laisvamaniai, ar tai katalikų papiktinimui ar tai iš savo naivumo gruodžio 7 d. atidarė šokių mokyklą ir kviečia visą jaunimą ten lankytis. Žmogus negali susilaikyti iš apmaudo, matydamas savo tautiečių dalį taip tamisi, taip išsikrūsių.

Ne laikas dabar linksnintis.

Jeigu jau virto atskalūnais, netikėliais, tai turėjo visgi pasilikti nors lietuviams.

Nepaiso jie advento, tai turėtų nors apie tėvynę Lietuvą prisiminti, kuri jau antri metai kaip į grabą guldoma. Tai, ar tokiais-gi laikais šokiti?

O tas juk daroma ne be laisvamanių vadų žinios. Kas gal žinoti, gal tą "linksma" darbas pradėjo organizuoti pats laisvamanių tėvas Šliupas, nes jis čia nelabai senai lankėsi; juk žino-gi jis, jog tuomi užgaus tikrųjų tėvynainių-katalikų jausmus.

Neapšviesti "apšviestūnai".

Tesliaučia, telėbauja sau ant motinos-Lietuvos kapo, pasakyčiau aš, bet ką sako ant to svetimtaučiai? Ugi visą lietuvių tautą laiko už laukinę. Šiaip ar taip imsi, nesurasi atkaklesnio gaivalo, kaip mūsų lietuviškieji laisvamaniai; jiems nerūpi mokslas, nerūpi išmokyti skaityti, rašyti, bet pasijuokti iš katalikų švenčiausių jausmų.

Vertėtų tuomi pasirūpinti.

Vietinė katalikiškoji jaunomenė turėtų prieš tai protestuoti arba net visai tokį darbą pasmerkti.

SOCIJALISTŲ PRAMOGOS.

Grudžio 5 d. vietinė socialistų kuopa rengė prakalbą; pagarsino, jog kalbėsias M. Dusevičiaus iš Worcester, Mass. Bet minėtas kalbėtojas nepribuvo, tad vietoj jo kalbėjo A. Žilinskas, nežinia iš kokio miesto pribuvęs. Jo kalba buvo pašvęsta Meridano Conn. darbininkų streiko nušvietimui. Ten, esą, išėjo kelios darbininkų tūkstančių streikan. Jan atūnta savaitė, kaip streikas tęsiasi, bet visi gerai laikosi.

Ir Waterburyj esama streikierij.

Yra ir Waterburyj streikierių, bet daug jų tarpe randa si skebų, keletas ir lietuvių skebauja. Minėtosie dirbtuvės išdirbama sidabriniai ir nikeliniai šauktai ir tam panašius mažmožius. Sako, jog darbininkai uždirbdavę labai mažai (apie \$4.50 savaitėje).

Aukos Merideno streikieriams.

Taipgi buvo renkamos aukos Merideno streikieriams; surinkta \$14.00 su centais. Gaila tik, kad tų pinigų dalį socialistai pasiėmė svetainės apmokėjimui.

Prakalbų tsa.

Antras kalbėtojas koks tai Baltrėnas, vietinis. Jis savo kalboj ragino "draugučius" imtis už veikimo, bet nepasakė kokio.

Zmonių buvo visai mažai.

Praėjo laimingi laikai. Praėjo jau tie laikai, kuomet ant socialistų prakalbų kintėse prisikišdavo publikos.

Dabar jau dauguma suprant, jog skaitant gerus raštus geriau galima laiką praleisti ir naudingiau, negu klausant "cieilikiškų" plepalų.

"Cicilikai" žymiai tirpsta.

Kiek aš pastebėjau, "cieilikų" skaičius Connecticut valstijoje žymiai puola ir jų darbų garsas vis rečiau skamba.

SVEČIAI, TIK NE IŠ LIETUVOS.

Neužilgo žada pas mus atsilankyti South Bostono jaunimo advokatas S. E. Vitaitis ir Brooklyno "Laisvės" Raudondvario urėdas, L. Pruseika. Kasžin ką jiedu čia plepės, bet jau Vyčius tai bombarduos abudu, — tą tai galima spėti iš anksto.

ZMONIŲ BALSAS — DIEVO BALSAS.

Pastaraisiais laikais vis daugiau ir daugiau jaunimas kalbasi apie Vyčių kuopos tvėrimą; gal jau kada nors ir susilausime tos tai laisvamaniams nepageidaujamos Vyčių dvasios.

Saliūnams blogos naujienos.

Saliūninkams kinkų drebėjimas užėjo, nes Vyčiai, ne juokais, kovos su saliūnu. Šiaip ar taip kalbėjime — saliūnų pelkęs pradės džiūti.

Jonas Jaunasis.

LIETUVIAI KITUR.

LONDONAS.

Sekmadienį, lapkričio 14 d. ir vėl įvyko toj pačioj vietoj, kaip ir pirmiausia "Rūdiečių" susirinkimas. Žmonių prisirinko mažai. Šiame susirinkime p. J. Sleznikas kalbėjo apie laikraščius ir knygas ir lietuvių nuo karės nukentėjusių vargus. Kalbėtojas patarė skaitytojams skaityti laikraščiuose ne tik bėgančias žinias, bet labiausiai dėmesį skirti straipsnims, pažymėdams, kad tarpe londoniečių apšvietimas labai žemai stovi ir, anot p. J. Slezniko, jis tik "Išievių Draugo", atskirais numeriais parduodas apie 100 egz. į savaitę. Pagaliaus kalbėtojas patėmijo, kad čia aukų rinkimui nuo karės nukentėjusiems lietuviams reikalingas sutvėrimas tam tikras komitetas, kuris palengvintų mūsų klebono darbą, kuris daugiau sia darbuojas.

Šitas inėimas tapo atidėtas ant toliaus. Po pertraukos p. Sleznikas pasiūlymą klausytojams, kad jeigu kas nori gauti įvairių laikraščių nusipirkti pavieniais numeriais, tai gali gauti pas jį, arba pas p. J. Naujokaitį, žinoma, išskyrus "cieilikų" šlamštus.

Toliaus kalbėjo p. A. Baratinas; labai indomiai nupiešė įvairius atsitikimus iš lietuvių gyvenimo; teko ir "cieilikams". Kalbėjo ir mūsų vietinis klebonas, ir dar pora šiaip moterėlių.

Buvo ir deklamacijų; labiausia atsižymėjo p-lė Marcinkevičiūtė.

Galop buvo svarstoma, ar verta daryti rinkliavą nuo karės nukentėjusiems lenkams, lietuvių bažnyčioj, lapkričio 21 d. Po trumpo pasikalbėjimo lietuviai vienbalsiai atsakė nuo tos rinkliavos. Geriau, sakė, saviškiems parinkti.

Kalnaveitis.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

DETROIT, MICH.

Valio, detroitiečiai!

Nedėdienį gruodžio 5 d., šv. Jurgio parapijono B. Pangonis turėjo krikštynas. Atlikus bažnyčioje šv. Krikšto apeigas, jo namuose buvo iškeltas balius. Gi balius laike p. F. Perminienė, matydama tokį didelį svečių skaičių, prabilo į juosius, ragindama, idant šiek-tiek sumestų nuo karės nukentėjusiems mūsų broliams aukų. Tikslas tapo atsietas, — sumesta net \$28.75. Aukojo sekančios ypatos: J. Perminas 10 dol., F. Perminienė 15 dol., J. Marčiulynas 1 dol., M. Marčiulynienė 1 dol., B. Pangonis 1 dol., J. Jonulis 50c., V. Matulionis 25c. Tad iš viso sumesta \$28.75. Garbė aukotojams!

Kūma.

"Money Order" ant \$28.75c. gauta ir pasiųsta adv. A. A. Šlakiui, T. F. raštininkui. "Dr." Red.

BATAVIA, ILL.

Malonus svečias.

Mūsų miestelyj apsilankė kun. Taškūnas iš Rockford, Ill. Gruodžio 5 dieną, vakare, pasakė gražų pamokslėlį. Džiaugėsi mūsų žmonėliai užgirdę pamokslą lietuviškoje kalboje ir nežinojo net kaip atsiderkoti kun. Taškūnui už tokį darbą.

Grudžio 6 dieną daug žmonių priejo išpažinties ir dar sykį turėjo progą užgirsti gražių ir naudingų pamokinių iš kun. Taškūno lūpų.

Ačiū gerb. kun. Taškūnui už aplankymą šios lietuvių kolonijos ir labai prašome ir toliaus mūsų neužmiršti.

Darbai.

Mūsų apylinkėje darbai silpnai eina. Iš kitur atvažiuojantiems sunku darbą gauti. Ant. Zapalskis.

BALTIMORE, MD.

Mūsų moterys.

Ikišiol čia pasižymėjusių prakilnesniais darbais merginų ir moterų nebuvo. Tik dabar iš Sąjungiečių tarpo pasirodo daugias ypatų, kurios uoliai dirba Bažnyčios, Tautos ir Visuomenės labui.

Motery Sąjunga — apšvietos šaltinis.

Pakol čia susidarė Moterų Sąjungos kuopa, dauguma manė, kad merginų ir moterų nemoka ir negali pasirodyti viešai savo darbais. Šiandien ta pati visuomenė visai kitokiomis akimis žiūri į moterų veikimą, nes persitikirno, kad ir iš jų tarpo yra gabūs, ideališki darbininkai. Tik jos neturėjo progos, nedrįso pasirodyti viešai, nepasitikėjo savo gabumams, — nepažinojo savęs. Ir dabar, žinoma, dar dauguma mūsų moterų betiksliai gyvena, tebegando vėjas, nesupranta kur link žengti, tačiau, galima tikėtis, kad ir iš jų, neviena susipras ir po susipratusių moterų vėliava, žengs prie mokslo ir apšvietos, kuriuos ingiję, brangins kas dora, gražu, prakiliu. Neberūpės tuomet mūsų moterims ieškoti patenkinimo "dinerkėje", "nikelinėje" teatruse, bet stengsis sunaudoti savo laiką geram veikimui.

Sąjungietės visur pirmosios.

Baltimorės lietuvaitems labai gražų pavyzdį duoda sąjungietės. Jos darbuojasi visuomenės labui, rengdamos prakalbas, lošdamos teatrus ir steigdamos vakarinius kursus, kurie duoda progą kiekvienai lietuvaitei prasilavinti.

Gražus pavyzdys.

Gi čia gimusioms dar gražesnį pavyzdį parodo sąjungietė p-lė Marijona Damukaitė. Jinai jau visiems baltimoriečiams žinoma, kaip atsižymėjusi dainininkė-solistė Nors čia gimus ir augus, tačiau gerai pažįsta lietuvių kalbą; ji užima S. L. R. K. A. raštininko pagelbininko vietą, taip-gi mokytoja vakariniuose kursuose, kur išguld lietuvių ir anglų kalbas ir mokina siuvinėjimo. Apart to rašinėja žinutes į laikraščius. Linkėtina jaunai darbininkei geros kloties.

Atgijanti Bitelė.

GILBERTVILLE, ILL.

Prakalbos.

Nedėlio, lapkričio 5 dieną įvyko čia "Good Temper Hall" svet. prakalbos. Kalbėjo Klunga apie Europos karę.

Susitvėrė nauja draugija.

Paskiaus kalbėtojas paraginuo sutvėrti čia pašalpinę draugiją, kurion galėtų prigulėti ir katalikai ir cieilikai ir bambizai ir žydai. Žmonės su ta propeicija sutiko ir iš 32 narių susidarė Lietuvos Brolių ir Dukterų dr-jų. Čia pat išrinkta ir valdyba.

Ir socialistų kuopa išdygo.

Tą pačią dieną čia sutvėrta L. S. S. kuopa iš 6 narių. F. J. Kruckas.

Pastabėlė.

Dabar kyla klausimas ar Lietuvos Brolių ir Dukterų dr-jų galės gyvuoti, nes, prigulint prie jos ir katalikams ir cieilikams ir bambizams ir žydams, vargiai bus galima visiems išdirbti bendrą konstituciją.

Kručkus.

(Red. prierašas. Katalikams prie tokių draugijų visai neapsimoka dėtis. Turime savas organizacijas: S. L. R. K. A., L. Darbininkų Sąjungą, Moterų Katalikių Sąjungą, I. Vyčius, — tad prie jų ir spieskimes, tvėrdami kiekvienoje lietuvių kolonijoje tų organizacijų skyrius. Su "cieilikais", "bambizais" ir "žydais" vargiai lietuvis katalikas vienijoje draugijoje galės išverti. Tą geriausia paliudija šių dienų atsitikimai).

SHEBOYGAN, WIS.

Keistas apsirovėjimas.

Tarpe mūsų lietuvių daugelio įvairių ypatybių vienas yra labai biaušus. Čia gana tankiai daromi šokiai salimuose, kuriuose skaitlingai dalyvauja mūsų jaunimas. Kiek tokie šokiai atneša blogo, kiekvienas sveikai protaujantis žmogus gali gerai suprasti, taigi ir mūsų jaunomenės Dramatiškos draugystės sut savo mėnesinio susirinkimo, laikyto lapkričio mėnė, nutarė nedalyvauti tokiose šokinose ir laukti narius to nutarimo neįnildančius. Tokis draugystės pasigimas, be abejo, yra labai gražus ir pagirtinas, bet laukiantis šitiko? Praslinkus porai savaitių po to nutarimo salūninkas padarė pas save šokus ir Jaunomenės Dramatiškos Draugystės narės užmiršo savo nutarimus ir numarmėjo į šokus ne tik pašėjęs, bet, kaip, B.B., net kitas merginas kalbino tenai eiti, girdamos, kad tenai labai smagiai galima laiką praleisti. Kaip tenai yra laikas praleidžiamas liudija tas, kad laike paskutinio tokio "balius" Ona L. Jaunomenės Drangystės narė, su Jurgiu M., lietuvis Sūnų Draugystės pirmininku, taip pradėjo skaldyti sau žandus, kad net juos skirti turėta. Paskui, dar tuo neužganėdinti, pasidarė į teismą ir, tokiu būdu, pateko į vietinius angliškus laikraščius, kurie jį net išties pravardes patalpino, darydami tokiu būdu baisingą gėdą mūsų visiems lietuviams. Kas gi toliaus? Gruodžio mėnesi ant Jaunomenės Dramatiškos Draugystės susirinkimo tapo pranešta, kad viena narė kritikavus draugystę ir išsitarus, kad ji daugiau prie tos draugystės neprigulėsianti. Nariai ir narės, sužinoję tokį baisų prasikaltimą, nutarė tą narę iš draugystės tuojau išmesti, netikėtai nereikalauiant nuo apskustosios pasiteisinimo ar ji teisingai taip kalbėjo ir, jei kalbėjo, tai kodėl, bet net neduodant jai progos pasiteisinti, nes ji tame susirinkime nebuvo. Koznas dabar, žinoma, pasakys, kad tai yra draugystės laikanti stipriai savo rankose vadeles ir be pasigailejimo baudžianti prasikaltėjus. Bet kaip jie nubaudė tą savo narę, kuri salimuose su vyrais pėšai? Gal ir tą knygą suvedgino, kurioje jos vardas buvo užrašytas? Taip jums rodosi, bet buvo kitaip. Peštukė net paėmimo žodžio neišgirdo!!! Mat Sheboygano Jaunomenės Dramatiškos Draugystės narių nuomone mergina, kuri kritikuoja Draugystę, praskalsta nedovanotinai, bet mergina, kuri pasielgia labai nepadoriai, daro salūne viešą skandalą, per kurį padaro baisingą gėdą visi tautai, už kurią svetimtaučiai lietuvius pirštais bado, yra visiškai nekalto. Jos pasielgimo nereikia net nupeikti. Na, ir Jaunomenės Dramatiška Dr-stė myli pasigirti, kad ji yra suorganizuota ant katalikiškų pamatų, nejaugi ji katalikiškuose pamatuose tokia teisybė rado? Ar gi ne priešingai mokinia katalikiški pamatai?

J. Teisutis.

WAUKEGAN, ILL.

Vietiniai didvyriai.

(satyra)

Šis miestukas yra skaitlingai apgyventas lietuviams. Jie gyvena dideliame nesutikime, nes pasidalinę į tris sroves: katalikai, socialistai, o trečia srovė, tai nesugaudomos pakraipos. Pastarosios srovės žmoneliai patys nežino kuom jie yra. Vadinas laisvamaniais, bet užklausk nors vieno, kas per paukštis ta laisvė — nežino. Tik gerai išmokyti Dievą ir kunigus keikti. Užteks pažvelgti į vadovus arba nesugaudomos pakraipos didvyrius, ant kurių visa ta srovė remiasi. Vienas geriausias tos srovės vadas-didvyris nemoka nei rašyti nei skaityti (tikytų žydų karalium Galima spręsti kokių kelių toks vedėjas gali nuvesti, o vis pirmas, vis komitetas! Kitas pastarosios srovės vadovas yra "šulderio" profesorius, "butelinės astronomijos profesorius" ir "bulių chirurgas". Šis būtinai tinkamasis ir darydamas šioje srovėje, tik kažin kas-tai su juo atsitiko, kad atsiduoda kažkokiu suragusiu kvapu. Turbūt kaip chirurgas, darydamas buliams operacijas prisigėrė tokio kvapo. Kada jis buvo vienos draugystės prezidentas, tai ant mitingų nuo prezidento stato skleidė toks suragusis aromatas, kad susirinkusieji čiaudė, o musės taip ir siaubė aplink prez. sostą. Argi tai dyvai? Žmogui reikia "šulderiai" išvežioti, sustojant su kumutėmis ir draugučiais pagilpti, visos North Chicago karčiamas atlankyti, buliams operacijas padaryti vakare pantaplįne patę išnešioti po Spingsus žinias. Tai tas ne-

labasis aromatas taip ir pristoj, kaip pagunda, prie mūsų profesorius ir chirurgo.

Profesorius save vadina radikališku socialistu ir keturių klesų gimnazistu. Mat, e-jes pro šalį Vilniaus žydų gimnazijos. Rusijos revoliucijoj dalyvavęs; monopolius, "vodką" ir "očišciną" bombardavęs. Todel ir čia užima neprastą poziciją visuomenėje. Kaip amatininkas bulių chirurgas, o iš idėjos "butelinės astronomijos" profesorius. Salūnuose gerai varo cieiliką propagandą: giria Šliupą, Mockų ir šveicarišką sūrį. Marksas, girdi, mažai atsižymėjo tarpe Waukegano cieilikų; "šlico" negėrė, šveicariško sūrio nevalgė, pašelpinių dr-jų prez. nebuvo ir tt. Ot kas-kita p. Šliupas! Girdi, turime mes visi paskui jo užkulnes sektį. Prof. duoda pavyzdžius savo pasekėjams ir liepia klausyti, na, žinoma, ir turi mulkių pasekėjų.

Tulas laikas atgal mūsų profesorius veseliją kėlė iškilmingą, nors tuom tarpu buvo laikraščiuose, kad vestuvės būvė "pakaulelogiškos ir su senom tradicijoms", nors ant to profesorius labai raukėsi, bet tas netiesa. Vestuvės buvo pagal jo madą. Pasikvietė suždį į namus, užmokėjo \$10.00 už sustumimą į krūvą, šlico prigirdė kiek tam tilpo (jis kunigus keikia už brangų šliupą, tai, mat, gavo pigiau). Kaip chirurgas, vestuves kėlė Visų Šventų dienoje, mat tą dieną buliams operacijų nedarė. Ėmė savo vestuvių fotografiskus paveikslus. Idant padauginus veselijos grupą, paveikslus ėmė kopistuose. Kadangi kopistų galvos buvo nemažos, tai tiko jo vestuvių svečių galvos ir tokiu būdu grupa išėjo skaitlinga. Ant galo darė kolekta už dalyvavimą kopistinėje grupoj, bulių valgyamą chirurgiškai sutaisyti, na, ir už šlicą, kurio išgėrė keletą tuzinų bačkučių.

L. S. S. 125 kp. čia gyvavo perijodiškai ir dabar jau mirė. Vietoj kuopos susitvėrė tikras cieilikų kariškas abazas, per mūsų prof. pastangas ir gen. Oškino ofensyvą. Nuo pat susitvėrimo minėta kuopa gyvavo savystoviai, pristojus prof. pakriko, nes nariams nepatiko prof. surugęs kvapas. Pribūnant "inteligentiškos" spēkoms iš kitų miestų, dusyk kuopa buvo atgaivinta, bet netekus taktiškų veikėjų, o prof. aromato nenorėdami kvepinti, vis pakrikdavo. Koks bus gyvavimas suorganizuoto tuzino cieilikų abazo iš prof. ir gen. Oškino pasekėjų — parodys ateitis. Gen. Oškinas jau mėgino ofensyvą ant vietos kunigo ir nepritarejį savo abazo, bet be pasekmų. Dabar susirūpinęs ir susiraukęs, kaip devynios pėnyčios. Profesorius dabar darbuojasi viename iš vietinių chorų, bet ir ten, kuris tik paragauna chirurgiško aromato, pabėga nedaliaikydams.

Manoma, kad nuo sekančių metų čia taps uždarytos visos karčiamos, tai sykiu su šlicu dings ir prof. ir chirurgo didvyriškas narsumas, inteligentiškas kojų į grindis daužymas, kamanduojant savo abazą pasekėjams, o sykiu ir jo metodos idėja. Tuli sako, girdi, pas prof. galvoje "vlažnyj klimait", bet tas gal netiesa. Jis daugiau savyje turi teleskopiškos medžiagos ir šveicariško sūrio.

Tokie tai mūsų nesugaudomos pakraipos ir srovės vada.

Aidas.

**ŠELPKIME
LIETUVĄ AUKO-
DAMI TAUTOS
FONDUL.**

Neprigulmingosios Bažnyčios "Apaštalių" Prakalbos.

Serėdoj, gruodžio 8 dieną, Micevičiaus svetainėje ant Bridgeport'o Chicagoje, neprigulmingosios bažnyčios "apaštalių" surengė prakalbas.

Prakalbų tikslas — užmegsti minėtoje kolonijoje pradėti neprigulmingosios bažnyčios. Mat, vietinėje kolonijoje pastaraisiais laikais tęsiasi lietuvių parapijoje nesutikimai. Lietuviai katalikai čia nepataiko susitarti ir išvien darbuotis parapijos gerovei. Tokie kivičiai, ypač tarpe lietuvių, Amerikoje ne naujiena. Juose apsirėškia tik vienas labai nenalonus ir draug indomus dalykas: mūsų žmonės, paardė vienybę, dažnai išsiškai, išsivardžiuoja ypatiskai ir viešai, pasigraizuoja kerštas, sumindo, sutrempia tuos pačius ištikimimus, kurių pirma vedami šventai gerbė Augščiausia ir bažnyčią. Rodos, visai kitaip turėtų būti. Tie, kurie tiki ir gerbia bažnyčią, rodos, turėtų ramiai ir atsargiai išrišti visokius nesutapratimus. Pastaruoju būdu daug lengviau pasiduoti pralinti, kas kenkia ramybei ir tvarkai ir daug greičiau ir lengviau susitvarkyti.

Beje, kol kas lietuvių katalikai nesugeba ramiai ir rimtai išrišti taip svarbių dvasius reikalus apimančių dalykų.

Tad grįžkime prie prakalbų. Akyvai tūnydami neprigulmingosios bažnyčios "apaštalių" ir šv. Jurgio parapijų nesutapratimus, nusprendė, kad dabar ten puiki proga pradėti susukti vienam kuriam savo draugų šiltą guštelę. Tuo tikslu kelintu atveju mėgina čia prakalboti pagundyti žmones ir pakišti savo sumanymus. Bet vis nerykio. Bridgeport'o moterys, pasiklausę "apaštalių" plepalų, užsigeizdavo ir jos pamėginti ką galė. Vieni ir kitos gyvai persiplepėję neprieidavo prie pagėdaujamų pasekmių. Ir taip užniek viskas nuidavo.

Neišsimoka ir dabar kalbėti, kaip apie šiek tiek turinčias vertes prakalbas. Sakysime, p. Jankauskas, sakėsi esąs Westvilleje kunigu, kalbėjo apie pusantros valandos, bet kai pamėginta padaryti išvada, sutraukti krūvon, ką jis norėjo pasakyti, niekaip neįspėta. Skundėsi, dejavo, plepėjo. Beje, pastaroji ypatybė taip didi, jog abejojama, ar galėtumei net iš moteriškosios lyties čia, Amerikoje, lygią jam ypatą parinkti. Ir šypsa prie to viso, ir gestai. Bet nepaisant į tą visą, publika tik porą kartų gyvai nusijuokė ir tai nebuvo iš ko. Pasakojo, mat, kaip yra pavojingos lietuviams parapijinės mokyklos, kur, girdi, jaunuoliai apimulkinama ir, girdi, ne lauk, kad iš jų lietuvių tauta bei visuomenė tufėtų nauda. Peikė ir žemino vienuolių sekerų mokslo. Priminė "tikrą faktą" (jo žodžiai, kad parapijinėse mokyklose įvesta toks paprotis: prie sienos Kristaus kancija ir skrynutė. Auklėtiniai kas rytas turi mesti į tą skrynutę po centą. Jeigu neatneša, tai, girdi, Pan. Šv. fave nubaus. Kuris auklėtinis negali iškauyti iš gimdytojų cento, tai turi atnešti sviesto ir dar kitokios rūšies tepalo. Bet kur šios pastarusius produktus dėti: ar ant sienos, ar ant liežuvio, ar ant batų tepti — to savotiškas kalbėtojas nepasakė.

Saukė, ragino laikyties, kovoti, gintis, tik nežinia prieš ką ir nuo ko. Klausytojams ištiko mažai rūpėjo, kad ten ką nors skauda ar nepakvies tieji gyvenai graūžia. Gyvenk savo protu ir triusu — tokia

vien mintis srioveno iš klausytojų protų. Ir išties, tiek naviškumo, tiek tuštumo visame jų darbe ir kaip nesistengi permąstyti, nieko neatrandi, kas galėtų risti, vienyti, uždėti patveriantį darbą. Kalbos tiek nemoširdžios, taip nusios, nebent šis-tas vėplesnis praskėčia klausytojams lūpas ir šypsa uždrebia.

Antras kalbėjo p. Micevičia. Atvažiavo iš toli, net iš Seranton, Pa. Pasisakė, jog pašaukimas jį stumė pribūti. Jis esąs vyriausias neprigulmingosios bažnyčios lietuvių "apaštalas". Išanksto perspėjo, kad apie savosios bažnyčios principus nieko nekalkėsi, mat, publikos maža; maža naudos iš aušinimo burnos. Visai, girdi, nesitikejęs, kad plačioje Chicagoje taip maža šalininkų. Net pikta jam, kad lietuvių tokie "sustumė". Išbarė už pasklidimą, nesilaukymą vienybės. Buvo nesmagu girdėti, kai jis iškreipė Ad. Micevičiaus poezijos mintį...

Kas, kas, bet pabaiga, tai kad ir "apaštalamis" — buvo nemielia. Atsikreipė, mat, už kviečiančiais žodžiais ir klausytojų širdis, kad dabar apreiktų gyvą norą ir darbą. Reikia žmonių, kurie pradėtų užmazgoti ryšius. Perstykite! Visi, lyg stabai, nei krust. p. Micevičius kviečia ir kartais aiškina reikalą. Dabar pajudino. Viena materė, paskui, niekur ligšiol nematytas vyras, pasiūlo kandidatus.

Ir abudu perstatytojai nachališkai juokiasi! Vai, ar nepikta. Ir vėl šoko p. Micevičius aiškinti, kad čia girdi, del jų pačių naudos.

Pastarieji jo žodžiai gan indomūs. Staiga ir parūpo, kad kas nors iš jų, kurie tą neprigulmingąją bažnyčią remia, paklaustų, ar įsai suteiks toki žmogų, kurį būtų garbė bent iš politikinio atžvilgio sekti? Ar duos bemokslį, profaną, kurį, lyg skylėtą puodą, visą perdėm, nuo kojų ligi pakaušio permatai be padidinamojo stiklo. Tie "vadovai", kurie čia, Chicagoje, Westvilleje spraudžiasi miuišai ir priešakį yra — kas? Kad ir ši vakarą vienas turėjo progos pasirodyti.

Beje, sunku, o gal ir visai p. Micevičius nesuvarstų išauklėto, mokyto, inteligentiško žmogaus, kurs norėtų terliodamas žmonių šventus ištikimimus sau "bizni" daryti.

Ta, be abejo, pradeda suprasti ir patys "nezažėninkai" parapijonys. Atvėsta jų ūpas ir ira darbas. Parintėja ir "socialistai", kurie pirma buvo uoliausi neprigulmingųjų bažnyčių rėmėjai iš morališkojo ir medžiagiškojo atžvilgių. Žinoma, jų politika buvo aiški visiems — stiprinti prieškatalikiškąją poziciją. Bet toks veidmainiškumas, kadangi jie materialistai, toks netyras visokiomis priemonėmis pasinaudojimas savo idėjai skėsti, labai žemai juos stato. Žemina ir kitokios rūšies laisvamanius, kurie dabar prie jo (nepr. bažn.), kad jį naudojančias didinti savo šalininkų minia.

Rymo-Katalikų bažnyčios pasekėjams nėra reikalo paisyti, ką daro visi išvien susidėję iškrypėliai. Lai jie sau skėtojas, kaip ir minėtose prakalbose. Pamatę savo darbo tuštumą, patys iškriks, nugaruos. Vieton to, išmokime, kaip ir kitos tautos, savo reikalus tvarkyti rimtai, šaltai, ramiai. Maldaukime prasišalinti lauk tuos, kuriems tik paardymo, kivičių reikalas rūpi. Su kuo mes skaitomės, tuo rimtai turime rūpintis. Ypatinai dvasiniuose dalykuose lai mūs niekas neerzina, jausmų nekočėja. Net retkarčiais patys tikintieji, pagundyti iškrypėlių, apsispaudo savo ištikimimus, paskui atvėse vėl atsitiesia. Būkime tad — "sau žmonės".

Žinome, kokiais tikslais minėti "apaštalai" ir visi eiliniai bei laisvamanių peikia parapijines mokyklas. Ten išauklėtas jaunimas nepasiduos apkvaintinti tuščiomis, nesąmoningomis mintimis. Mums lietuviams tos mokyklos svarbios ir tuo, kad jose išauklėtas jaunimas nepalėdžiama ir gatvė vėjų gaudyti, bet glaudžiasi prie bendro tautiškojo darbo.

Taip tai ir nuėjo "apaštalių" prakalbos užniek. Ir paketino p. Micevičius sukviesti ir tarties su moterimis, nes vyrai atšalė ir nesukalbami. Moterų čia tik kelios tebuvo. Gal ir pasiseks su moterėlėmis mieliai vieną kitą valandėlę paplepėti. Lauksime ir jų kvotimo. Rasit, ir joks kai vyrai, nelogiškumą pamerks.

"Apaštalus" Pažįstas.

Phone Canal 2118
DR. A. YUSKA
LIETUVIŠ GYDYTOJAS
1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Tel. Drover 5052
DRANGELIS & SAPRANAS
Lietuviai Doktorai Dentistai
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.
3337 So. Morgan, st.,
CHICAGO, ILL.

Phone Drover 780
Valandos: 8:15-10:15 ryto, 1:15-3 po piet ir 7 lig vakare.
DR. A. J. TANANEVICZE
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas
3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Yards 1532
Dr. J. Kulis
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
3259 S. Halsted St. Chicago.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančius, užsientėjusias ir paspaugusias vyrų ligas.

Phone 616
Dr. J. J. Golembowski
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras
Valandos: 9:15-11 ryto, 7 lig vakare.
1005 Marion St. Waukegan, Ill.

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LA SALLE St.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drover 5326

Tel. Yards 1138
Lietuviškas Graborius
Seniausias, pigiausias graborius ir tirtintojas del pavargėlių naš aičių.
P. A. MAŽEIKA
3316 Auburn Ave. CHICAGO.

Telephone Main 53
JOSEPH MOLITOR
ARRITENTAS
Rooms 1003-1004
167 W. Washington St. Chicago
Katalikiškos Bažnyčios mano specializumas. Aištinai Sv. Kryžiaus Bažnyčių Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Pirmame pinigų į Banką užėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą rėmimo ant metų. Siuolėdini pinigai viena dalis vieno pigiai, greitai ir be jokių sąlygų, savitame žemųjų pinigų mokesčio, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant visų pinigų į kareiv ir kareivius, tokių tikslus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.
Mūsų Bankas leidžia visokius rėmimo ir dokumentus visose kalbose ir dodo rodo lietuviams visokiose atsitikimuose ir reikaluose ypatiskai ir per laiškus. Tik kreipkitės vienuotu antrai.

Plymouth National BANK
Kapitalas su perviršiu \$165,000.00.
Sitoji Banka prižiūroma Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėius nuo sudėtų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite, izdininkas.
Mandagus patarnavimas.

USU metodų imokinesis jgs ang kalbą labai trumpame laik. Jūsų name arba kitoseose dienomis bei vakarais laisvomis minutėmis.
American School of Languages
731 W. 13th St. 174, W. 4th St. CHICAGO, ILL.
Geriausias būdas dli įtrintimo
Neturi stokuot nei viename name
PAIN-EXPELLER
Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių būdų pas letuvnikus ir visame pasaulyje.
Tikras "išlaisvina" nuo pavojėta marke "IKARA"
25c ir 50c. Ištikimas visose aptiekose arba
P. AD. RICHTER & CO.
14-50 Washington Street, New York, N. Y.

Phone One Drover 5326
Dr. S. A. Rutkauskas — Šlakienė
Gydo visokias ligas
Specializiatė moterų ir vaikų ligose
VALANDOS: 9-12 prieš piet; 4:30-7:30 vakare. Nedėliomis 9-12 prieš piet.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION
(KURTA 1867 M)
PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.
TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Primam Depozitus pradėdant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kurio mokam 3 nuosimėius ant metų, karį pridam kas pusė metų.
Atdaras Subator Vakaris nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolectuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkitūas; skolina pinigais ant įtaisytų savasčių (properčių).

Vyriškų Drabužių Išpardavima
Mes gvarantuojame kad sutapsysime jums 50% jūsų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$26 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augėčiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4. \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelines už \$2.50.
KUPARAI ir VALYZAI
S. Gordon
1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Atvira kasdien (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Platinkite "DARBININKA"
"DARBININKAS" yra leidžiamas Darbininkų Sąjungos. "DARBININKAS" eina tris kartus į savaitę; utarninkais ir ketvergais — 4 puslapių; subatomis — 8 puslapių. "DARBININKAS" kaštuoja metams \$3.00; pusei metų — \$1.50. "DARBININKAS" už 1 dolerį eina per keturius nenesius. "DARBININKO" subatinį numerį galima užsisakyti skyrium. Metams \$1.50, pusei metų — 75c. "DARBININKAS" apsiima būti lietuvių draugijoms organu. Draugijų nariams eitu subatomis — 8 puslapių numeris už \$1.00 metams. Tik sąlyga, — kad visi nariai imtų laikraštį ir įmokėtų po \$1.00. Mokesnį galima būtų sumokėti ir kas pusmetis — po 50 centų. Kas iš narių tokios draugijos norėtų turėti visus tris savaitės numerius — turėtų dar primokėti metams \$1.25, arba iš viso jam atsiųstų "DARBININKAS" \$2.25. Adresas:
"Darbininkas"
242 W. Broadway So. Boston, Mass.

Vienintėlis Bepartyviškas Laikraštis
AMERIKOS LIETUVIS
Vienintėlis lietuviškas bepartyviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylesi.
Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c, Kanadoje užrubežiaus, \$2.00
Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažūrėjimo.
Rašyk Adresą tokį
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Pirma negu pirkite Kalėdoms Dovanas
Atėikit ir peržiūrėkit mūsų diemantų, 14 K. laikrodėlių ir žiedų setus; taipgi si dabo dalykus ir laikrodžius.
Pinigai gražiname, jeigu esate nepatenkinti.
S. A. Iglowitz
4641 So. Ashland Ave.
Tėmyk numerį!

Vyrų ir Vaikinių Drabužiai
Vyrų ir vaikinių overkotai — juodo storo vilnonio audimo, pilkos ir mėlinos činčila, pilko ir rudo storo vilnono, visokiuose naujausios mados pasiuvimuose del vyrų ir vaikinių. Didis nuo 31 iki 44. Specialė kaina šiam išpardavimui
\$14.75
Pirk vaikams Naujus Siutus ar Overkočius del Kalėdų.
VYRŲ "NORFOLK" SIUTAI — VISOKIO PASIUTAI — VISOKIŲ PADO IR MĖLYNO MIŠNIO, KELINAITĖS NUO 6 IKI 16 DEDŽIO. SPECIALĖ KAINA
\$2.97
VYRŲ ČINČILLA KOTAI, GUZIKUOTI KALNIERIAI, SU DIRŽAIS, VISAS PILKŲ IR MĖLYNŲ VILNŲ ČINČILLA. DIDŽIO NUO 3 IKI 9 METŲ. SPECIALIAI UŽ
\$2.85
ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.
SITAS išpardavimas tęsis nuo 16 d. iki 21 d. Grindžio.

Chicagoje.

MOTERŲ KALĖDINIS FONDAS AUGA.

Gruodžio 12 d., šv. Jurgio par. salėje, įvyko metinis susirinkimas didžiausios moterų pašalpinių dr. jos šioj parapijoje, šv. Onos Dr. jos. Pirmininkė perskaičius Mot. Sąg. Centro Valdybos atsišaukimą, raginantį moteris aukoti į Mot. Kalėdinį Fondą, visos narės pritarė tam sumanymui, ir paskirta tam tikslui iš dr. jos išd. \$25.00.

Taipgi išrinkta valdyba ateinantiems metams, arba, tiksliau sakant, vienbalsiai užtvirtinta pereinamųjų metų valdyba ir šioms ateinantiems metams, t. y. pirm. — A. Nausiedienė, vice-pirm. — A. Valančiūnaitė, prot. rašt. — E. Strodonskiūtė, fin. rašt. — Jieva Jakševičiūtė, išd. glob. — St. Sankauskaitė ir Ona Pranciševičiūtė, maršalkos: S. Jovaišaitė ir P. Budreckaitė.

Ši draugija laikosi puikiojo tvarko, nežiūrint visokių boikotavimų „streikierių“ mūsų parapijoje (mes, mat, turime ypatingos rūšies „streikierius“: jie yra prasti katalikai ir eina prieš viską, kas katalikiška). Per „streikierių“ organą — „Naujienas“ buvo „boikotuojama“ ir mūsų draugystė, raginta per „Naujienas“ neremti šios draugystės balių, nei piktų jų serijų, bet matyti, kad žmonės jau ant tiek susipratę, kad nabaigių „Naujienų“ „boikotas“ nieko nekenkė, bet gal dar net prigelbėjo draugystei, nes lapkr. 14 dieną šv. Onos dr. stės *blairus balius*, su išlaimėjimu, atnešė draugystei gryną pelną \$42 dol. su centais!

Taigi gražu būtų, kad ir kitos moterų draugijos šv. Jurgio par. laikytųsi vienybės, taip kaip ši draugija. Nemažon ir negražu skaldyti į kelias dalis ir eit mingauti į salėn, ypač moterims, kaip ant nelaimės, kaikurių dr. stės daro.

Narė.

VYČIAMS PRAKALBA.

Praeitą nedėlią gerb. svečias iš Lietuvos, kun. d. ras. Antanas Maliauskis, sakė prakalbą Chicago Lietuvos Vyčių. Prakalbos pasiklausyti Vyčių susirinkimo neperdaugusia, kokie 300. O labai gaila, kad daugelio Vyčių negirdėta rimtų gerb. svečio pasakojimų, aiškinimų.

Priežastis, dėl kurios daugelis Vyčių neatsilankė į prakalbą, buvo prakalboms laiko pamainymas. Išsyk buvo prakalbos rengiamos subatos vakare, bet vėliau buvo nukelta ant nedėlios, 2 val. po pietų.

Tikimosi, kad gerb. svečias, ilgai Chicagoje viešintis, neatsisakys vėl šį tą Vyčiams patiekti. Girdėtis, kad Vyčių tarimasis net specialiai vakarą tuo tikslu surengti. Geistina, kad tas įvyktų, nors čia, žinoma, daugiausia priklauso nuo kun. d. ro A. Maliausio sutikimo.

Beje, prakalbos buvo šv. Jurgio par. salėje.

Jis.

TOWN OF LAKE.

Lietuvos Vyčių XIII kuopa laikė savo priešmetinį susirinkimą Davis Square salėje gruodžio 9 dieną. Į šį susirinkimą atsilankė nemažas narių skaičius, todėl ir galima pažymėti, kad šios kuopos nariai nėra užsiteresavę vien tik žaislais, bet pasirodo, kad jie daugiausia intereso visuo- menės reikalais ir lankosi

ant susirinkimų advente skaitlingiaus, negu šiais laikais. Apsvarčius kuopos svarbesnius reikalus, paskirta ateinantiems metams nauja valdyba. Į naują valdybą išrinkta sekančios ypatos: kun. Statkus — dvas. vadovu, B. Keperša — pirmininku, Onutė Šulinskaitė — pirm. pagalbininke, A. Jocaite — protok. rašt., V. Straševičius — fin. rašt., M. Šaučiūnaitė — kasie- rium, F. Hofmanaitė, L. Tiriunaitė ir J. Bužauskis — kasos globėjais, A. Ramanauskas — maršalka.

Ši valdyba susideda iš jaunučių ir gabių narių, iš kurių galima tikėtis nemaž gyvumo ir darbo. Gero pasisekimo jaunutei valdybai tautos dirvoje!

Letokas.

Beširdė mirtis, nepasigaili nei vieno, ar tai būtų jaunas ar senas asmuo. Štai Barborą Smilgaitę, vos tik pradėjo žydėti, susilaukus 16 metų amžiaus, mirtis jai gyvybę nuskynė.

Vėlionė Barbora susirgo ketvergo vakarą, gruodžio 9 d., o subotą, gruod. 11 d. 9:30 val. ryte persiskyrė su šiuo pasauliu.

Vėlionė prigulėjo prie šv. Kryžiaus bažnytinio choro. Nors vėlionė neilgai išbuvo minėtosios parapijos giedorių draugijoje (apie 8 mėn.), tačiau draugija patiekė vėlionei puikų gėlių vainiką (lyrą) ir pasamdžius automobilių paskyrė kelius palydovus atiduoti savo narei paskutinį patar- navimą.

Vėlionė paliko dideliame nuliūdime tėvus ir savo pažįstamus.

Choristas P.

LIETUVOS VYČIŲ XIII KUOPOS VAKARAS.

Gruodžio 12-tą dieną š. m., atsilbuvo Vyčių 13 kuopos vakaras „Davis Square“ salėje. Town of Lake. Ant šio vakaro atsilankė nemažai žmonių, ypač jaunimo, nors ir žinojo, kad jiems tas vakaras nesuteiks per daug linksmybės, nes, tai dabar adventas, bet matyti, kad jie gyvai interesojojosi Vyčių prakalbomis ir jų veikimu. Socialistų šia- me vakare apsilankė visai mažai; gal pusantrą, o gal ir ne- vieno.

Šio vakaro programos sudėdė iš prakalbų, monologo ir deklamacijų. Pirmiausia kalbėjo p. J. Karosas. Ši prakalba buvo gana ir kultūriška, kurioj nupiešta Vyčių darb- bai ir jų pasekmės. Ant- ras kalbėjo p. A. Račkus, kur- ris savoje kalboje davė „cie- likams“ vėją, nors jų ir ma- žai ten buvo. Be to aiškino apie Vyčių veikimą. Po prakalbų monologą „Ir mazgelis nepadėjo“ išpildė p. J. Zin- geris. Šis monologas gana juokingas ir išpildytojas atli- ko jį vidutiniškai; priežinės publika, nusinėšė visus mazge- lius su savim. Po monologo dailiai padeklamavo p. J. P. Mačiulaitė Maironies eiles „Miškas“. Tuomi vakaro programos ir užsibaigė. Rei- kia pažymėti, kad šie vakarai nėra rengiami del biznio, bet visuomenės naudai. Pagei- daujama, kad jų būtų kuoda- gausia.

Mazgelis.

NAUDINGI NUTARIMAI.

Lapkričio 28 d. Aušros Var- tų parapijos bažnytinėje sve- tainėje įvyko S. L. R. K. A. 100 kp. susirinkimas. Svar- besni nutarimai padaryta šie:

Bell System

Paskatink Jusų Pardavėją Vartoti Long Distance

Daugelis firmų pataria platų telefonų vartojimą su geromis pasekmėmis. Cirkuliaras išleistas vienos didelės Wisconsinės firmos del savų pardavėjų, skamba:

„Dagi geriausi pardavėjai ne visuomet gauna pro- gos pasikalbėti. Žmonės virto ekspertais „išsiau- kinėjime“. Lenktinavimas yra aštrus. Būdai prie- žmonių turi būti adidžiai apsvartomi. Krasi yra užvesta cirkuliarais ir pamėgdžiojimo laiškais.

„Kiekvienas yra „namie“ del Long Distance.

„Telefonas yra priėjimo būdas, kuris nėra per daug vartojamas. Jis reišia biznio svarbą ir gauna ge- resnį atidumą, negu telegrama. Jus šiekate tiesiog į ką norite — gaunate pilną išsiskirimą — gaunate atsakymą ant vietos“.

Bell Local ir Long Distance linijos jungia visas vietas Suvietytose Valstijose ir Kanadoj.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

1. Kuopos susirinkimai nu- tarta laikyti kiekvieno mėne- sio paskutiniame nedėldieny- je (ikišioliai buvo laikomi vien- bertaininiais).

2. Advento laike surengti prakalbas. Tas darbas paves- ta atlikti valdybai.

3. Nutarta prisidėti prie Chicago S. L. R. K. A. ap- skričio ir išrinkta delegatai lankyti apskričio susirinki- mus.

P. Cibulskis.

PO LIGAL.

Neseniai gavom šią gro- matą: „Kaip žinote, aš klausiau kur galima gauti Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro. Tuom laiku Mr. J. Urbak gavo šį vaistą ir aš perku- nuo jo tą vaistą. Ištikro, tas vaistas yra labai geras. Aš tikriui, kad be to vaisto aš negalėčiau vaikščioti, nes nuo pilvo ligos buvau taip silpnas, kaip naujai pagimdytas kudikis. Mrs. Agnes Dobias, Haynard, Ohio.“ Kada žmogus būna silpnas po ilgai ligai, Tri- nerio Amerikoniškas Kar- taus Vyno Elixikas visada pasekmingai ir greitai su- stiprina kūną. Nepavelija užkietėti ir užlaiko organiz- mą čystai. Kada ligoje už- kietėjimas ar kita pilvo li- ga užpuola ant žmogaus, tada reikia pasiremti ant to vaisto. Kaina \$1.00. Vi- sose aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Kada turi nesmagumą nuo reumatizmo ar neural- gijos ir reikia kūną trinti su knom nors, kad pra- šalinti skaudėjimą ar sutini- mą, tada išsirinkite Triner' Liniment'ą. Kaina 25 ir 50 c. per pačią 35 ir 60c. •

Advt.

Ką tik išėjo iš spaudos puiki ir naudinga knyg. eiliu rinki- nėlis.

„SKAMBANČIOS STYGOS“

Parašė A. J. Našlaitis
Didelio formato, 41 puslapio knyga kurioj tilpsta apie 50 puikių eilių deklamacijų, kai- na visai mažai, tik 20c.

Toji knyga yra naudinga ir įdomi. Skaitydamas galės išmok- ti pasidžiaugti ir padėjuti.

Reikalaukit tiesiog nuo auto- riaus: Adresas:

A. J. Jokubavičius,
49 Congress ave.,
Waterbury, Conn.

Atsišaukimas į Vargoni- ninkus, kad peržiūrėtų lietuvių parapijų numi- rusių knygas.

\$100 Radybų

Simanaviciene Regina iš Mt. Carmel, Pa. paieško sa- vo vyro Petro iš Čičiunų kaimo, Augštvario parapi- jos, Vilniaus gub.

“Draugo” KNYGYNE

Jau galima gauti

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ

METRAŠTIS
1916 M.

Tvarkė ir redagavo KUN. P. LAPELIS

Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija

Nors vertas \$5.00 bet greitai imant
KAINUOJA TIKTAI 75c.

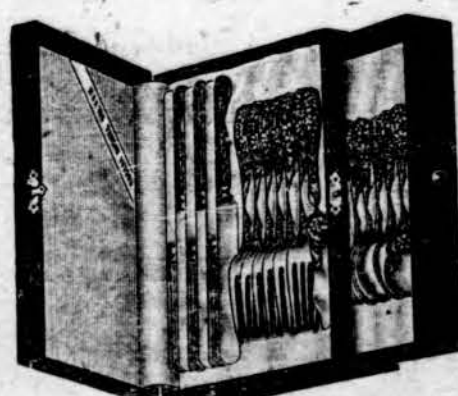
Graziais apdarais \$1.20

Reikalaudami adrisuokite:

DRAUGAS PUB. CO., 1800 W. 46 ST., CHICAGO, ILL.

PIRK ŽAISLUS ČIA, MUSŲ 4 EL. PILNAS ŽAISLŲ.

Jus galite rasti, ką tik jus norite žaisluose, piaustyto stiklo ir sidabrinų sudynų del Kalėdų dovanų ant mūsų ket- vorto augšto, už dagi mažesnes kainas, negu Jus tikitės gauti. Ateikite ir pamatykit didelį rinkinį. Jus nustebins.

SIDABRINIAI SUDŲMAI.

26 dalykų setas. Visi sudėti į diktą ažuolinę skrynute, šilku klota, kainos nuo \$13.98 žemyn iki

\$5.98

PUOŠNUS BLIUDAI.

10 inčių pločio už \$1.59, 12 inčių už \$1.98, 14 inčių už

\$2.98

ARBATINIS SĖTAS

4 dalykų sidabrinis arbatinis sėtas, nepajuodujantis. Spe- cijaliai

\$6.98

ARBATINIAI ŠAUK- ŠTELIAI.

Didelis rinkinys garantuotų sidabrinų šaukštų už ½ tu- zino nuo \$3.50

\$3.50

Žaislai

ROGUTĖS.

Augstos rogutės, tvirtai pa- darytos, kainos nuo

25 c. iki \$2.48

LAIVĖLIAI.

Geriausio padaryti laiveliai nuo

25 c. iki \$3.50

CIRKO VEZIMĖLIS.

Medinis cirko vežimėlis su žverimis. Dabar tik

59 c.

VELOSIPEDAI.

Stiprus ir lengvai važiuojanti. Kainos

Tiktai geriausi iš geriausių išdirbėjų.

\$1.38 iki \$10.00

LELES.

12 ančių, judančios šitame

išpardavime

39 c.

TRAUKINIAI

Traukiniai Amerikos išdir- bęstės. Nuo 29c. iki

\$5.98

Specijaliai

\$5.00 "Gellotte" Sagetų Skustuvus, su dvyli- kos gelažtelėmis

\$3.98

Šitas išpardavimas tęsis nuo 16 d. iki 24 d. Dec.

PIAUSTYTI STIKLAI.

Skambalo pavidalo stiklinė taurė, didelis užbonas, gra- žaus išpauistymo, specialiai šiam išpardavimui

\$4.98

UŽKANDŽIU INDAI.

Didelis rinkinys. Apvedžiotos nejuduojančiais apsodais. Nuo \$5.98 iki

\$2.48

TAURES.

8 inčių, gero piaustymo. Nuo

\$4.48 iki \$2.48

VAZOS

12 inčių puikaus išpauistymo

Specijaliai

\$3.98

ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE,
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.